

**NOTULEN RAADSVERGADERING
16 december 2025**

Voorzitter:	mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester
Griffier:	mevrouw J.M. Janssen
Leden:	
Stadsbelang:	de heer D.R.E. van Gammeren de heer J. Klein (fractievoorzitter) mevrouw G. Metz de heer J. Roeland de heer D. van Veen
Democraten Gorinchem:	de heer A. Boutachkourt mevrouw L.P.W. Pellikaan de heer P. Schefferlie (fractievoorzitter)
PvdA:	mevrouw P. de Groot (fractievoorzitter) de heer A. Koçak
VVD:	de heer N. van Santen mevrouw M. Veldheer-Vink mevrouw T. van 't Westende-Bijl (fractievoorzitter)
ChristenUnie/SGP:	de heer A. Krol de heer M. de Pagter (fractievoorzitter)
Gorcum Actief:	de heer B.C.S. Bahlmann mevrouw E.W.H. Hamann (fractievoorzitter)
Democraten 66:	mevrouw W. Alba-Heijdenrijk de heer I. Tekir (fractievoorzitter)
CDA:	de heer J.P. van der Geest (fractievoorzitter) mevrouw J. van Oversteeg
SP:	de heer P. van Andel de heer A.C. van Houwelingen (fractievoorzitter)
Wethouders:	de heer M. de Boer mevrouw E.L. Dansen mevrouw A. Mager mevrouw M.J. Molengraaf de heer F. Polatli
Gemeentesecretaris:	mevrouw H. Kromkamp
Afwezig met kennisgeving:	de heer M.A. Hachhouch (PvdA) de heer K. van Willigen (Democraten Gorinchem)

Agenda:	Pagina:
1. Opening	2
2. Ingekomen stukken	3
3. Vaststellen agenda	
4. Vaststellen notulen voorgaande raadsvergaderingen	3
5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college	3
6. Hamerstukken:	
6a. Rekenkameronderzoek doorstroming woningvoorraad	4
6b. Belasting- en heffingsverordeningen 2026	4
7. Besprekingsstukken:	
7a. Cultuurhuis De Nieuwe Doelen	5
7b. Actualisatie Subsidieverordening	27
8. Begrotingswijzigingen:	
8a. Overzicht begrotingswijzigingen december	35
9. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag: geen	
10. Sluiting	35

1. Opening

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik verzoek u te gaan plaatsnemen zodat wij kunnen starten met de raadsvergadering. Van harte welkom allemaal, ook al diegenen op de publieke tribune, het college van burgemeester en wethouders, allerlei ambtenaren, maar natuurlijk ook de mensen thuis van harte welkom. Wij zijn alweer toe aan de laatste formele raadsvergadering van dit jaar, tenminste geplande want je weet het natuurlijk nooit. Wij gaan er maar vanuit dat dit de laatste formele raadsvergadering is. Een jaar dat voorbijgevlogen is. Op allerlei niveaus is er denk ik het nodige gebeurd. Het is goed om na een periode van hard werken ook te rusten, maar wij zullen nog even aan de bak moeten vanavond. Naast mij zit onze nieuwe griffier, Hanneke Janssen. In het bijzonder aan jou ook welkom. Je hebt natuurlijk al één keer naast mij gezeten in een formele raadsvergadering voor het afscheid van de vorige griffier Hans Sepers, maar nu ga je voor het echte. Veel succes en jouw succes is mijn succes hè!

Op de agenda staat onder andere het agendapunt Rekenkameronderzoek over de doorstroming van de woningvoorraad. Dat staat als hamerstuk geagendeerd. Dit is het laatste Rekenkameronderzoek onder leiding van de voorzitter van de Rekenkamer dat door de raad wordt vastgesteld. Per 1 januari neemt de heer Buisman na acht jaar lidmaatschap van de Gorinchem Rekenkamer (3 jaar als lid en 5 jaar als voorzitter) afscheid. Hij neemt later nog op gepaste wijze afscheid van de Rekenkamer zelf, maar het is goed om ook hierbij stil te staan tijdens de raadsvergadering. Ik stel voor om dit te doen bij agendapunt 6a. De heer Buisman heeft laten weten dat hij niet aanwezig kan zijn bij deze vergadering, maar ik weet dat hij wel meekijkt via de stream dus ook u van harte welkom.

Afwezig tijdens deze raadsvergadering zijn de heer Van Willigen (Democraten Gorinchem) en de heer Hachhouch (PvdA). Mevrouw Van Oversteeg komt nog?

De heer **Van der Geest**: Ik verwacht dat zij iets later is, voorzitter.

De **voorzitter**: Prima, mevrouw Van Oversteeg is verlaat zoals dat dan zo mooi heet. Wij gaan naar het hamerstuk ingekomen stukken.

2. Ingekomen stukken

De **voorzitter**: Het voorstel is om de ingekomen stukken af te doen conform de advisering van de agendacommissie. Ik neem aan dat u daarmee in kunt stemmen? Dat is het geval, aldus besloten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform de door de agendacommissie voorgestelde wijze van afdoening.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter**: Wij gaan naar de vaststellen van de agenda. Kunnen wij de agenda zoals die op iBabs staat vaststellen? Dat is het geval, aldus besloten.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen notulen voorgaande raadsvergaderingen

20251111 verslag raadsvergadering begroting

20251127 verslag raadsvergadering

De **voorzitter**: Wij gaan naar het vaststellen van de notulen van de voorgaande raadsvergaderingen. Ik neem aan dat u daar ook mee in kunt stemmen. Dat is het geval, aldus besloten.

De notulen worden zonder wijzigingen vastgesteld.

5. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit het college

De **voorzitter**: Wij zijn alweer bij agendapunt 5, het vragenuurtje voor raadsleden, informatie vanuit het college. Er zijn geen vragen ingediend vanuit u als raad. Ja, dat is heel bijzonder mevrouw De Groot, maar het is toch echt waar, geen vragen. Er is wel een mededeling vanuit het college met actuele informatie. Ik geef daarvoor graag wethouder Molengraaf het woord.

Wethouder **Molengraaf**: Voorzitter, dank u wel. Een poosje geleden ben ik op gesprek gegaan in Den Haag bij de gedeputeerde inzake de achterstand die wij hadden op de taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Ik kan u meedelen, en dat doe ik ook graag, dat wij eind november bericht hebben gekregen van de Provincie dat wij ruim voldoen nu aan de opgave die wij hadden dit jaar. Dat betekent dat wij stijgen op de escalatieladder. De logica van die ladder is hoe hoger, hoe beter. Dat betekent dat wij geen gevaar lopen dat de Provincie zich hier gaat bemoeien met locaties of dat soort dingen meer. Daarvoor hebben wij onder andere een plan in moeten dienen hoe wij ook naar de toekomst toe met de huisvesting van statushouders om willen gaan omdat de opgave voor volgend jaar met 15% omhoog gaat. Wij staan dan gewoon weer aan de lat. Wij gaan u in de loop van januari/februari informeren over de ideeën die wij hebben om niet alleen voor statushouders maar misschien ook voor andere doelgroepen voor huisvesting te gaan zorgen. Daar komt een raadsinformatiebrief over, maar het leek mij goed om u nu in ieder geval te informeren dat wij wat dit betreft op dit moment in veilig vaarwater zitten.

De **voorzitter**: Dank u wel.

6. Hamerstukken:

De **voorzitter**: Wij gaan verder met de hamerstukken. Wij hebben twee soorten stukken: hamerstukken en bespreekstukken. Alle stukken worden eerder al besproken in verschillende

sessies. Als men unaniem positief is over een voorstel dan hoeven wij daar hier natuurlijk niet meer over te spreken dan hameren wij het af. Dat zijn de hamerstukken dus. Over sommige stukken zijn punten nog wel onderwerp van gesprek en dat noemen wij dan bespreekstukken en die zijn er vanavond ook. Allereerst dus het hamerstuk Rekenkameronderzoek doorstroming woningvoorraad.

6a. Rekenkameronderzoek doorstroming woningvoorraad

De **voorzitter**: Ik neem aan dat niemand hier het woord over wil of een stemverklaring wil afleggen? Dat is het geval, aldus besloten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

De **voorzitter**: Ik had al aangegeven dat de heer Pieter Buisman, voorzitter van onze Rekenkamer, afscheid gaat nemen. Hij kan hier vanavond helaas niet aanwezig zijn, maar toch wil ik graag via de stream even het woord tot u richten mijnheer Buisman. U heeft onder uw voorzitterschap het laatste onderzoek afgerond, het onderzoek naar de doorstroming van de woningvoorraad. De raad heeft daar zojuist mee ingestemd. Dat is natuurlijk heel mooi en dat zegt ook iets over de kwaliteit van het advies. Dit besluit markeert het einde van een periode waarin u zich met toewijding en deskundigheid heeft ingezet voor de Rekenkamer en daarmee voor onze gemeente. In februari 2017 trad u toe als lid van de toenmalige Rekenkamercommissie. Sinds 1 september 2020 was u voorzitter. In die rollen heeft u een belangrijke bijdrage geleverd aan het bevorderen van de transparantie en de kwaliteit van gemeentelijk beleid. Onder uw leiding zijn belangrijke onderzoeken uitgevoerd met thema's als Omgevingswet, Veiligheid en Huiselijk geweld en kindermishandeling. Wij zijn u bijzonder dankbaar voor al het goede werk dat u heeft verricht voor onze gemeente. De Rekenkamer is een belangrijk instrument voor de gemeenteraad om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het beleid dat wij doen zich richt op effectiviteit en efficiëntie. U heeft daar als lid van de Rekenkamer en later als voorzitter van de Rekenkamer een heel belangrijke bijdrage aan geleverd. Er zal nog afscheid worden genomen in Rekenkamerverband, maar namens de gemeenteraad wil ik u nogmaals zeer veel dank zeggen voor al uw goede werk en u het allerbeste wensen voor de toekomst. Daar hoort even een applausje bij.

(De raadsleden roffelen op de tafel).

6b. Belasting- en heffingsverordeningen 2026

De **voorzitter**: Wij gaan verder met hamerstuk 6b Belasting- en heffingsverordeningen 2026. Ik neem aan dat u daar ook mee in kunt stemmen? Iemand nog een stemverklaring? Dat is niet het geval, aldus besloten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7. Bespreekstukken:

De **voorzitter**: Wij zijn aangekomen bij de bespreekstukken. Ik heb al aangegeven dat daarbij de politieke discussie over een aantal onderdelen wordt gevoerd. In de agendacommissie is afgesproken dat er spreektijden gehanteerd worden; 3 minuten per fractie. Het verzoek is ook om niet te herhalen wat u eerder al gezegd heeft en u met name te richten op de moties en amendementen. Mocht er een tweede termijn komen dan is het de bedoeling dat u vanaf uw zitplaats het woord voert, dat scheelt looptijd naar het spreekgestoelte.

7a. Cultuurhuis De Nieuwe Doelen

De **voorzitter**: Zoals ik al zei het raadsvoorstel met als onderwerp programma van eisen en governance Cultuurhuis De Nieuwe Doelen is nu aan de orde. Het voorstel is om:

1. Het ruimtelijk-functioneel programma van eisen (D-1000149) voor Cultuurhuis De Nieuwe Doelen vast te stellen;
2. De uitgangspunten governance voor Cultuurhuis De Nieuwe Doelen (D-1000148) vast te stellen;
3. De bijgesloten exploitatiebegroting voor het Cultuurhuis De Nieuwe Doelen (D-1003791) op basis van de eerdere besluitvorming in de raadsvergadering van 7 november 2024 vast te stellen;
4. De financiële gevolgen van de definitieve besluitvorming medio 2026 te verwerken in een begrotingswijziging.

Ik ga nu de fracties het woord geven en ik begin bij de heer Tekir D66.

De heer **Tekir**: Dank u wel voorzitter, het Cultuurhuis, ja het blijft de gemoederen bezig houden en dat is niet voor niets. Een ambitieus project met grote betekenis voor onze stad. Een plek om te lezen, te leren, te maken en te ontmoeten. Een huis voor cultuur in de breedste zin van het woord. D66 gelooft nog steeds in dat prachtige toekomstbeeld. En tegelijkertijd voorzitter, moeten wij ook eerlijk zijn. Dit is een project met aanzienlijke financiële, organisatorische en juridische complexiteit en juist daarom rust er een grote verantwoordelijkheid op de raad om vanavond en hierna de juiste keuzes te maken. Vandaag ligt een aantal zaken voor, het programma van eisen is daar één van, de governance-structuur en de exploitatiebegroting. Het is een belangrijke stap, maar wat D66 betreft zijn er nog twee randvoorwaarden die wij nu goed moeten borgen om te voorkomen dat dit Cultuurhuis straks begint met een achterstand. Daarom dienen wij een tweetal moties in. Allereerst een motie met als titel 'Sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het Cultuurhuis'. Deze motie dient D66 samen in met Stadsbelang, Democraten Gorinchem, SP en PvdA. Ik licht graag toe waarom. Als wij terugkijken naar de exploitatie dan zien wij een duidelijk verschil. De Bibliotheek start met een sluitende begroting, dat is zorgvuldig en ook heel verstandig, maar voor het theaterdeel geldt dit helaas nog niet. Daar is sprake van een zogenaamd aanlooptekort waarvoor de stichting een lening zal moeten aantrekken. Dat aanlooptekort is er niet alleen in jaar één, maar dat strekt zich uit over de verdere jaren. Dat levert natuurlijk meteen een financiële last op voor een kersverse stichting die wat ons betreft onwenselijk is. De stichting staat namelijk al aan de vooravond van een enorme opgave: het opbouwen van een organisatie, het beheren van een complex pand, het ontwikkelen van een aantrekkelijke programmering en zo kan ik nog wel even doorgaan. Als wij daar vanaf dag één structureel een financieel tekort aan toevoegen, beperken wij de armslag van deze stichting aanzienlijk. Oftewel de stichting begint dan eigenlijk met 1-0 achterstand, als het al niet meer is. Kortom de inhoud van deze motie is het helder, het Cultuurhuis kan alleen slagen als alle partners vanuit een gezonde financiële basis starten. De synergie tussen Bibliotheek en Theater is essentieel. Die samenwerking werkt alleen als de uitgangspositie ook gelijkwaardig is en daarom vragen wij met deze motie het college om als uitgangspunt te hanteren dat ook de stichting start met een sluitende exploitatiebegroting. Als daarvoor aanvullende dekking nodig is, hoort daar ook in alle transparantie een voorstel bij richting de raad bij de finale besluitvorming, maar dat hoeft niet als het college het zelf weet op te lossen.

Motie M01

Titel: Sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het Cultuurhuis

Indieners: Ilhan Tekir (D66), Johan Klein (SB), Pierre Schefferlie (DG), Piet van Andel (SP), Paulien de Groot (PvdA)

Verzoekt het college:

- *om in de verdere uitwerking van het cultuurhuis als uitgangspunt te hanteren dat ook voor de stichting een sluitende exploitatiebegroting wordt gepresenteerd;*
- *eventuele aanvullende dekking die hiervoor nodig is, ter besluitvorming aan de raad voor te leggen bij de finale besluitvorming over het cultuurhuis.*

De heer **Tekir**: Voorzitter, de tweede motie met als titel 'Reality check Cultuurhuis' (in mooi Nederlands). Ik zei al, het is een ambitieus project en ambitie vraagt natuurlijk om realiteitszin. In de aanloop naar deze besluitvorming hebben wij als raad al heel veel stukken ontvangen, waarvoor nogmaals dank. Waardevolle stukken, maar zij roepen ook nieuwe vragen op. Een aantal dingen in de stukken valt op. Wij zien bijvoorbeeld dat er nog geen bouwbegroting ligt die aansluit bij het programma van eisen, wetende voorzitter dat elke euro die straks in de bouw tegen zou kunnen vallen direct doorwerkt in de exploitatie via hogere kapitaallasten die jaarlijks moeten worden terugverdiend. Wat ook opvalt is dat er wordt gerekend met huurtarieven waarvan de betaalbaarheid voor gebruikers op dit moment onzeker is. In de vorige sessie was dit nog niet gedeeld met de toekomstige gebruikers. Wij zien dat er aan de kostenkant aannames worden gemaakt die discutabel zijn, kijk maar naar de tarieven voor zzp'ers, om maar eens een voorbeeld te noemen. Bovendien benoemt het college zelf ook dat er juridische uitzoekpunten zijn (dat zijn er een hoop) die nog om verdere uitwerking vragen. Daarbij vinden wij het essentieel dat in die toetsing ook wordt gekeken naar de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente. Bijvoorbeeld op het moment dat zich tekorten voordoen. De gemeente is immers sterk verweven met het Cultuurhuis in governance, in oprichting, in sturing en dan is het niet meer dan logisch om vooraf helder te hebben wie waarvoor aan zet is als het financieel tegenzit. Natuurlijk is dat in deze fase allemaal geen reden om het doek te laten vallen, maar het betekent wel dat wij voorzichtig moeten zijn met het aangaan van onomkeerbare verplichtingen. Die voorzichtigheid is nog prima in te bouwen in het proces, namelijk door het investeringskrediet pas echt vrij te geven als er voldoende zekerheid is over de financiële en juridische haalbaarheid van het geheel. Daarom vragen D66 en Democraten Gorinchem met deze motie om een onafhankelijke toetsing van de definitieve bouwbegroting en de finale exploitatiebegroting van de stichting. Voorzitter, deze reality check kan worden gezien als een soort veiligheidsklep. Eerlijk gezegd, ik hoop dat dit ook voor de wethouder een geschenk uit de hemel is, een soort extra waarborg om dit project samen tot een succes te maken. Een manier om te voorkomen dat het Cultuurhuis start met structurele risico's die later leiden tot bezuinigingen, teleurstellingen of bestuurlijke noodgrepen. Juist door nu die zorgvuldigheid in te bouwen vergroten wij de kans dat het Cultuurhuis kan uitgroeien tot een succes, immers voorkomen is goedkoper dan achteraf repareren. Ik rond af, het Cultuurhuis heeft alles in zich om een prachtige aanwinst voor Gorinchem te zijn, maar het heeft ook alles in zich om kwetsbaar te zijn als wij blijven hopen dat het allemaal wel goedkomt. Dit gaat helaas niet vanzelf. Met deze motie zetten wij daarom in op een kansrijke start, financiële robuustheid en bestuurlijke verantwoordelijkheid zodat de ambities voor het Cultuurhuis niet worden overschaduwd door problemen die wij vandaag al kunnen voorzien. Wij hopen op brede steun voor deze twee moties die het voorstel en het proces verder versterken, dank u wel.

Motie M02

Titel: Reality check Cultuurhuis

Indieners: Ilhan Tekir (D66), Pierre Schefferlie (DG), Paulien de Groot (PvdA)

Draagt het college op:

- *Het investeringskrediet voor cultuurhuis De Nieuwe Doelen pas vrij te geven nadat een onafhankelijke toetsing heeft plaatsgevonden van de definitieve bouwbegroting en de exploitatiebegroting van de stichting;*
- *De uitkomsten hiervan te delen met de gemeenteraad.*

De **voorzitter**: Dank u wel, het woord is aan de heer Schefferlie Democraten Gorinchem en ik meld tevens dat mevrouw Van Oversteeg is gearriveerd. Wees welkom!

De heer **Schefferlie**: Dank u wel voorzitter, bij binnenkomst vroeg u wat zit er toch in de koffer die u altijd met u meedraagt. Ik moet u zeggen daar zitten hulpmiddelen in. Ik zou er iets uit willen pakken en u willen vragen wat is het dier wat u hier op ziet.

De **voorzitter**: Dat is maar net hoe je er naar kijkt, want het kan volgens mij een eend zijn, maar het kan ook een konijn zijn.

De heer **Schefferlie**: Ik had het vermoeden dat u de eend zou ontdekken en de heer Van Veen bijvoorbeeld het konijn, maar helaas bent u zo scherp dat u meteen beide dieren ziet.

De **voorzitter**: Ik zie altijd meerdere perspectieven.

De heer **Schefferlie**: Ja, dat is net waar ik het vanavond over wil hebben. Je kunt naar allebei kijken en het is allebei waar. Wat ook waar is voorzitter, over het Cultuurhuis is dat er ambtelijk ontzettend hard is gewerkt om misschien wel bijna een mission impossible mogelijk te maken. Dat er een enorme mate van participatie is geweest die bijna aandoenlijk als je het hele record van dit dossier kent met hoe vaak er vooruitzichten zijn geboden en teleurstellingen daarop zijn gevolgd. Toch zien wij elke keer weer dat het culturele veld bereidwillig is om te kijken hoe het dan wel kan. Ik vind het ook heel dapper van de portefeuillehouder dat hij in zijn eerste wethoudersperiode zegt ik ga dit bijna onmogelijk dossier beetpakken, temeer omdat ik denk dat het college in haar geheel niet perse helpend was door dat te vragen met de middelen die hiervoor ter beschikking hebben gestaan. Intussen weten wij allemaal dat de gelden die ooit bedoeld waren voor investeringen in de podiumkunsten benut zijn om grotendeels de Bibliotheek te huisvesten. Dus als die mensen die kritisch zijn op ons bijvoorbeeld omdat wij juist op dit thema heel kritisch blijven, is het allemaal nog levensvatbaar, moeten zij heel goed weten dat wij dit doen uit zorg of wij een hele grote investering gaan doen die wel degelijk levensvatbaar is dat er ook behalve een Bibliotheek ook echt ruimte is en wat geld overblijft om daar culturele activiteiten te laten plaatsvinden. Dat is eigenlijk de andere kant van de plaat die er ook is. Dat is namelijk onze zorg, wij doen een grote investering in tijden waarin verenigingen wat zijn afgeknepen, de lokale lasten zijn gestegen, maar ook nog werkelijk wat te doen is. Wij zouden bijna de enige plek in Nederland zijn als er geen geld nodig is om ook iets aan de culturele activiteiten bij te dragen. De eerste signalen komen nu al wel naar boven in het voorstel met een tekort, wat wij heel logisch vinden, alleen je moet er ook eerlijk over zijn. De reparaties die net zijn voorgesteld in moties van D66 en anderen, waaronder wij, die helpen in ieder geval om het voorstel wat beter te maken, maar de vraag is, is het dan goed genoeg. Eigenlijk had mevrouw Van Oversteeg gelijk in de B&A, het voorstel is nog helemaal niet klaar, u had gewoon door moeten gaan. Wat wij eigenlijk krijgen zijn uitgangspunten voor de governance en de exploitatie terwijl de fundamentele vragen op die gebieden nog niet beantwoord zijn. Kan het wel, de manier waarop wij partijen bevoordelen ten opzichte van andere aanbieders, daar moet nog een hele hoop over uitgezocht worden. Gaan wij die horeca-opbrengsten daadwerkelijk genereren als er alleen maar plaats is voor een drankautomaat? Wij hebben hele grote twijfels over het realisme van de cijfers. Wij hadden veel liever gezien dat het eerst definitief goed wordt uitgezocht voordat wij dat nog een stap verdergaan en de indruk wekken het kan. En dan hoor ik sommige mensen zeggen of schrijven het is flauw als gezegd wordt dan is het aan het einde van deze raadsperiode nog niet duidelijk. Ik denk dat zij het dossier niet goed hebben gevolgd, want hoe vaak is niet in het vooruitzicht gesteld u krijgt bij de volgende perspectiefnota over een half jaar het definitieve beeld van zo kunnen wij het gaan doen? Wij moeten eerlijk zijn, dat beeld is er nog niet, maar de wil is er wel. De wil is er ook bij ons nu wij er eenmaal voor gekozen hebben, het was niet onze gewenste oplossing, maar als er eenmaal door de meerderheid gekozen is dan willen wij ook meedenken, net zoals het culturele veld dat zo aanhoudend doet, van hoe maak je het dan wel mogelijk. Wij vinden en denken dat daar meer

geld voor nodig is en daar staan wij ook voor open want anders had je deze investering niet moeten doen. Wij weten het nog steeds niet, wij gaan het afwachten, voor ons is ondanks alle moties die helpen om er een beter besluit van te maken nog niet zeker of wij dit nu wel moeten steunen.

Wekken wij daar dan niet te veel de indruk over iets wat wij nog niet weten?

In elk geval is er nog een voorstel om het raadsvoorstel zodra dat aangenomen wordt te verbeteren. Dat gaat eigenlijk over het eerlijke speelveld. Wij hebben hier heel vaak gezegd als het Cultuurhuis er komt dan mag dit onze andere mooie voorzieningen op dat gebied niet wegdrukken. Daar zijn door tal van fracties verschillende uitspraken over gedaan. Wij willen dat graag beklinken in de motie die heet 'Open coulissen en eerlijk speelveld'. Dit komt er eigenlijk op neer, als ik eenvoudig uitspreek wat hier allemaal zo mooi is opgeschreven, dat wij bij de ingebruikname een kader moeten maken voor een gelijk speelveld. Op het moment dat blijkt dat de manier waarop de exploitatie van het Cultuurhuis wordt ondersteund of de huurtarieven worden gehanteerd dat dan op basis van het kader een gelijk speelveld wordt gecreëerd door ook andere aanbieders op het gebied van podiumkunsten en zalen daarin te compenseren en als dat nodig is daar ook de benodigde middelen voor op te nemen. Een suggestie die ik kreeg is van moet je er dan niet bij zeggen het moet niet uit de culturele gelden komen, dat zou ik inderdaad liever niet willen, maar er waren ook waarschuwingen van laten wij voorzichtig zijn met meteen al geld in het vooruitzicht stellen. In ieder geval is een voorwaarde die wij stellen dat er ook goed samengewerkt wordt door de verschillende theaters en het Cultuurhuis. Er wordt wel eens iets over ons als gemeenteraad gezegd als het gaat over samenwerken, maar in dat speelveld, daar zijn wij eigenlijk helemaal niets bij. Dus wij gaan het wel aanmoedigen om de onderlinge samenwerking te verbeteren door aan dit kader ook voorwaarden te koppelen voor een goede praktische samenwerking om op die manier veel meerwaarde vormen in Gorinchem. Voorzitter, de motie ga ik u aanbieden. Ik ben benieuwd hoe hij ontvangen wordt. Wij komen graag terug in de tweede termijn.

Motie M03

Titel: Open coulissen eerlijk speelveld

Indiener: Pierre Schefferlie (DG)

Verzoekt het college

1. *uiterlijk bij de definitieve besluitvorming over de ingebruikname een Gelijk-speelveld-kader aan de raad voor te leggen, met daarin minimaal:*
 - o transparantie over directe/indirecte gemeentelijke ondersteuning en de effecten daarvan op andere podia/theaters;*
 - o concrete maatregelen om marktverstoring te voorkomen (o.a. tariefstructuur en (kostendekkende) doorbelasting waar passend);*
2. *eventuele bijdragen/compensaties (aan het cultuurhuis en/of andere podia/theaters) voorwaardelijk te maken aan:*
 - o aantoonbaar constructieve samenwerking tussen de betrokken podia/theaters (afstemming programmering, gezamenlijke publiekswerving, coproducties, oplossen knelpunten), passend bij het gebruikersoverleg en de stuurgroep;*
3. *in de eerstvolgende Perspectiefnota financiële ruimte op te nemen om – indien uit het gelijkspeelveld-kader blijkt dat dit nodig is om het gelijk speelveld via gerichte bijdragen te kunnen borgen (met heldere criteria, prestatieafspraken en jaarlijkse evaluatie);*

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Andel SP.

De heer **Van Andel**: Dank u wel voorzitter, ik ga u allen een vraag stellen waarop u nog geen antwoord mag geven. Aan het eind van mijn betoog moet u die vraag aan uzelf stellen en uzelf antwoord geven.

Moeten wij de bestelbon voor de zijwieltjes alvast invullen? Dat is de vraag.

Voorzitter, ik beperk mij in mijn eerste termijn tot de motie 'Sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het Cultuurhuis'. Een lange zin, ik moest hem even oplezen. De motie is ingediend door de oppositie en de coalitie. Onze inwoners zijn afwachtend en sceptisch als ik ze spreek over De Nieuwe Doelen en dat is te begrijpen vinden wij als SP. Op een prominente plaats in de stad staat een beeldbepalend gebouw met een korte onderbreking al rond de tien jaar leeg. Voor de Gorinchemers verandert er schijnbaar niets. De Nieuwe Doelen is zoals het er nu uitziet geen visitekaartje voor Gorinchem, maar dat gaat wat dit college, deze raad en ook de SP betreft snel veranderen. Maar er is nog een aantal uitdagingen. In de raming zijn de jaarlijkse exploitatiekosten, de kosten om alles draaiende te houden, verliesgevend. Denk bijvoorbeeld aan personeelskosten, energie en dergelijke. De uitgaven zijn hoger dan de verwachte inkomsten. De eerste jaren worden verliezen verwacht. De exploitatie komt in handen van een stichting, als wij dat tenminste vanavond besluiten. Die stichting start met een ingeschat verlies van circa € 100.000 over de eerste drie jaar. Die stichting heeft dus een valse start. Let wel, het zijn schattingen, het bedrag kan nog mee- of tegenvallen. Ik vind het heel eerlijk dat in de stukken gewoon een negatief bedrag is genoemd. Dat doet mij, hoe zal ik dat nu eens netjes zeggen, deugd want het had ook best kunnen zijn dat het college, om wat voor reden dan ook, had gezegd wij hebben het eerste jaar € 100.000 winst en dan hadden wij hier een totaal andere toon aangeslagen. Wat dat betreft dus chapeau. Maar ik zie het toch iets anders, de SP ziet het alsof je voor je zoon of dochter een eerste mooie dure fiets koopt (het Cultuurhuis) en tegen uw zoon of dochter zegt ga jij maar eens een eindje fietsen. Dat durft en doet geen enkel kind en als ze het toch doen dan bent u eigenlijk een ontaarde moeder of vader of grootouder (mijn moeder gebruikte die term weleens) want uw kinderen willen het niet. Het loopt ook zeker niet goed af. Uw kind valt, verwondt zichzelf, de fiets is beschadigd en het kind is het zelfvertrouwen kwijt. Dus verstandige ouders lossen dit bij voorbaat op (en daar komt tie) door zijwieltjes aan te schaffen en die aan de fiets te bevestigen voordat de fietskunst aangeleerd wordt. Nog steeds is het moeilijk om de eerste meters af te leggen, maar uw kind valt waarschijnlijk niet. Later na het oefenen, als het evenwichtsgevoel bij uw kind aanwezig is, kunnen de zijwieltjes worden verwijderd. U blijft dan nog steeds eventjes naast de fiets meerren en uiteindelijk fietst het kind het leven in. Veelal tot hoge leeftijd zonder problemen, want fietsen verleer je niet. Daarom ben ik er als de kippen bij geweest om samen met meerdere partijen uit de oppositie en coalitie een motie in te dienen om te blijven denken aan die zijwieltjes. Als je kunt zien dat het misgaat (lees startverlies) dan moet je naar de mening van de indieners vooraf maatregelen nemen. U begrijpt natuurlijk allang dat het kind mijn metafoor is voor het Cultuurhuis en de zijwieltjes een metafoor voor steun in welke vorm dan ook. Ik denk aan de mogelijkheden die er zijn om gebruik te maken van alle mogelijke landelijke subsidies, zoals bijvoorbeeld de extra evenementen- en activiteitensubsidie van het Rijk. Die subsidie is er al, maar kan mogelijk vergroot worden, hij is namelijk voor amateurkunst. Zoals gezegd, alles onderzoeken. Mocht er daarna eventueel toch nog een aanvullende dekking voor de exploitatie noodzakelijk zijn, dan verzoekt de motie om dit voor te leggen aan de toekomstige raad bij de finale besluitvorming. Let op, of en welke datum en hoe lang een eventuele aanvullende dekking gebruikt gaat worden, beslissen wij vandaag niet. Wij willen alleen aan de komende gemeenteraad en het toekomstig college een zeer zwaar advies meegeven bij de overdracht. Welke ouder, of raadslid, kan hier tegen zijn?

Ik wil als laatste ook nog reageren op de column van Roy Grünwald gisteren in het Algemeen Dagblad. Hij voorspelde dat de naam van het Cultuurhuis Gorinchem weer gezeur (hij gebruikte een ander sterker woord) gaat opleveren. Hij verzocht om een voorstel voor het indienen van een naam. Nou Roy, ik heb al een breed gedragen voorstel voor een naam, een naam die alles afdekt, overigens is mij onbekend wie hem heeft verzonnen, maar in de naam kunnen het toekomstige stichtingsbestuur en de Bibliotheek zich vast vinden. Wat dacht u van Cultuurhuis? Met een hoofdletter C natuurlijk. De SP-fractie roept u op om met deze motie mee te stemmen zodat het Cultuurhuis niet alleen een gebouw heeft maar ook een solide start maakt. Dank u wel, ik kom straks nog even op de andere moties terug.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Krol ChristenUnie/SGP.

De heer **Krol**: Dank u wel voorzitter, er is de afgelopen jaren al heel wat gezegd over dit dossier. Ook ik heb er al veel woorden aan gewijd. Een complex proces, critici hebben het een fuik of zelfs een klucht genoemd onlangs. Wij zien vooral een proces met heel veel voortschrijdend inzicht en een einddoel dat steeds dichterbij komt. Samenvattend, onze inbreng is telkens geweest dat in ieder geval vorig najaar duidelijk werd dat wij het echt over een Cultuurhuis hebben en dat wij daar enthousiast over zijn. Een Cultuurhuis voor en door de stad, in plaats van een professioneel theater. Wij zijn enthousiast over de samenwerking die is gevonden met de Bibliotheek. Vorig jaar bracht u dat zelfs tot een lofzang in de vorm van een limerick hierover. Wij zijn ook tevreden over een verantwoorde exploitatie/verantwoorde exploitatierisico's. Daarbij hebben wij zelfs gesteld dat als dit een succesvol concept is wij het niet eens erg vinden als daar nog wat geld bij zou moeten structureel.

Er is nog veel te doen in het komende half jaar als het gaat om het uitwerken van de exploitatie, de governance, juridische vraagstukken die er nog liggen. En ja dit is een tussenstap. Is het daarmee overbodig om een tussenstap voor besluitvorming voor te leggen aan de raad? Nee, dat denk ik niet. Ik denk dat het goed is om met de kaders die nu zijn geschetst daar als raad ook akkoord op te geven zodat er een gedragen verdere uitwerking kan plaatsvinden.

Ook koesteren wij de brede steun die er is vanuit het cultureel veld. Vorig jaar heb ik al een keer gezegd wat zou het mooi zijn als het groot podium, wat er straks hopelijk is, ook een plek gaat krijgen in de programmering van kleinere theaters als Peeriscoop of 't Pand. Een aantal van de dingen die ik net noemde zal voor ons ook bijdragen in hoe wij straks uiteindelijk de ingediende moties zullen waarderen, maar ik wil ook graag luisteren naar wat het college daarover te melden heeft. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Santen VVD.

De heer **Van Santen**: Dank u wel voorzitter, vanavond spreken wij over de exploitatie, onder andere, van het Cultuurhuis De Nieuwe Doelen. Een belangrijk initiatief uit ons coalitieakkoord waarmee wij inzetten op een levendige en bruisende binnenstad. Fijn dat wij vandaag weer een volgende stap daarin zetten. Het Cultuurhuis bestaat uit twee onderdelen, de Bibliotheek en de nieuwe stichting voor het cultuurdeel. Uit de stukken blijkt dat de exploitatie van de Bibliotheek sluitend is opgesteld. Dat is mooi. Voor de stichting is er sprake van een opstartfase waarbij de exploitatie in de eerste jaren nog niet volledig sluitend is, maar binnen vijf jaar toewerkt naar sluitend en vervolgens een positieve exploitatie. Het gaat daarbij om een beperkte aanloopresultaat binnen het totale financiële kader van het Cultuurhuis passend bij het opzetten van een nieuwe organisatie. Bij de verdere uitwerking zal aandacht blijven voor governance, exploitatie en programmering. Onze fractie hecht vooral groot belang aan de complementaire programmering, ruimte voor amateurgezelschappen, cultuureducatie, scholen, zakelijke evenementen. Zo vult het Cultuurhuis het bestaande aanbod aan en draagt het bij aan die bruisende stad. Dat gezegd hebbende, wij horen wel graag eerst nog de reactie van het college op de moties die voorgesteld zijn door de collega's en komen daar in tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw De Groot PvdA.

Mevrouw **De Groot**: Dank u wel voorzitter, vanavond spreken wij over een onderwerp dat inmiddels een vaste inwoner is van de raadzaal. Eerst spraken wij over De Nieuwe Doelen, toen hebben wij nog weleens nieuwe Nieuwe Doelen gezegd en nu spreken wij over het Cultuurhuis. En laten wij eerlijk zijn, wij zijn er voorlopig ook nog niet over uitgepraat. Dat weten wij allemaal. Ik kan hier namens de PvdA Gorinchem het bekende verhaal vertellen (en dat ga ik kort doen voor de introductie) waarom wij de motie van D66 mee indienen. Wij zeggen ja tegen het Cultuurhuis. Wij zien de maatschappelijke waarde daarvan en die hebben wij altijd onderschreven. Tegelijkertijd hebben wij ons vanaf het begin zorgen gemaakt over de financiële kant van dit dossier en dan met name over de

exploitatie. Daarbij hebben wij steeds gezegd als raad moeten wij bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de keuzes die wij maken. Als wij geloven in die maatschappelijke waarde dan hoort daar ook een eerlijke financiële start bij. Wat voor ons dan ook niet logisch voelt is om de stichting die dit Cultuurhuis naast de Bibliotheek moet gaan dragen te laten beginnen met een lening en dus met schulden. Dat vinden wij geen gezonde uitgangspositie dus daarom steunen wij en dienen wij de motie van D66 en mede-indieners mee in. Een frisse start voor de stichting zonder financiële ballast lijkt ons niet meer dan redelijk.

Voorzitter, om de vergadering een beetje effectief te houden ga ik ook gelijk in op de andere moties, hoewel wij vanavond geen bitterballen krijgen, maar goed. De motie van D66 en Democraten Gorinchem over de reality check kunnen wij steunen, een tussenstation waarin wij nog eens goed kijken naar de financiën is geen overbodige luxe. Een extra checkmoment vinden wij dan ook verstandig.

De motie van Democraten Gorinchem over het gelijke speelveld, in de basis staan wij hier positief tegenover, het is niet vreemd om kaders te stellen en inzichtelijk te maken hoe verschillende partijen zich tot elkaar verhouden. Wij vragen ons wel af in hoeverre dit uitvoerbaar is, maar in de basis is een extra inzicht op zichzelf geen slechte zaak. Tenzij het college met heel zwaarwegende redenen komt zullen wij beide moties steunen.

Tot slot voorzitter, wij blijven voorstander van het Cultuurhuis, maar wel met realisme, zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid. Dat is wat dit dossier vraagt en eerlijk gezegd ook verdient. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Klein Stadsbelang.

De heer **Klein**: Bedankt voorzitter, dit is eigenlijk één van de eerste keren dat ik blij was dat ik een beetje achterin zat qua beurt, want ik was een beetje onder de indruk van het feit dat ik blijkbaar niet zo'n heel verantwoordelijke ouder ben. Mijn oudste zoon weigert met zijwieltjes te rijden namelijk dus die doet het de hele tijd al zonder. Maar dan weet ik in ieder geval hoe ik daarin door de heer Van Andel wordt geclassificeerd.

De heer **Van Andel** bij interruptie: Voorzitter, mag ik de heer Klein dan misschien een ontaarde ouder noemen? Want wie is nu de baas thuis?

De heer **Klein**: Mijn vrouw om heel eerlijk te zijn. Dat is bij deze dan ook op beeld bevestigd voor thuis. Ik weet heel goed wie thuis de baas is. Maar in ieder geval voorzitter, in de afgelopen vier jaar is er heel veel gebeurd op dit dossier. Zo veel dat het lang niet altijd meer te volgen is. Zelfs niet voor doorgewinterde raadsleden of journalisten en columnisten van deze stad. Zo hoorden wij in de aanloop naar deze vergadering ook weer veel nieuwe invalshoeken. De ene keer een invalshoek die ver achter ons ligt (een gepasseerd station) maar soms ook vernieuwende ideeën die aanzetten tot denken. Denken in mogelijkheden en het doorontwikkelen van de culturele mogelijkheden in Gorinchem. Dat is dus ook zo mooi aan het traject dat wij nu doorlopen. Niet patsboem hier is het voorstel en graag tekenen bij het kruisje, nee juist niet, geduldig en vanuit de samenwerking en een breed gedragen voorstel, stap voor stap er doorheen. Is dat misschien stom, angstig, naïef? Ik heb het allemaal voorbij horen komen, maar wat ons betreft is het juist heel slim, heel moedig en het is vooruitstrevend. Iets waar wij hier in de raad eigenlijk juist heel vaak om vragen. Wij hebben dan ook opnieuw complimenten voor deze stap die wij nu willen zetten. Wij zijn nog niet aan het bouwen en wij kunnen zeker ook nog niet de eerste schoolvoorstelling plannen, maar wij gaan stap voor stap gedragen vooruit. Gezamenlijk als raad, makers, gebruikers, inwoners, iedereen. Laten wij ook niet vergeten dat wij door deze stappen te zetten juist ook de goede stappen kunnen zetten, stappen die nogmaals gedragen worden door de mensen buiten deze raadzaal. De mensen waar het uiteindelijk om gaat, waar wij het allemaal voor doen, want dat is nu wel wat blijkt na vele onderzoeken, gesprekken, enquêtes, pleidooien. Wij zoeken namelijk geen groot commercieel theater. Nee, wij zijn

op zoek naar een plek voor samenkomst. Een Cultuurhuis voor jong en oud. Een combinatie die nu voorgedragen wordt juist van die Bibliotheek, ruimte voor makers van de stad, een maatschappelijk podium voor onze scholen. Een plek waar iedereen welkom is en zichzelf verder kan ontwikkelen. Een 100% meerwaarde voor Gorinchem, haar inwoners en ook de omgeving.

Maar voorzitter, voordat u ingrijpt en mij vraagt om mij te richten op de moties, daar ben ik dus eigenlijk de hele tijd al mee bezig. Want de reden waarom wij gezamenlijk met andere partijen vanavond de motie indienen met betrekking tot de exploitatie is niet omdat wij het plan slecht vinden. Integendeel, het plan van het Cultuurhuis verdient onze volledige steun. Alle lof en complimenten voor het college en de ambtelijke organisatie voor de uitwerking en de stappen die wij zetten. Wij kijken dan ook erg uit naar de verdere uitwerking hiervan. Wat wij met deze motie willen zeggen is laat die goede invulling van de stichting niet afhangen van een nobel gesteld kader. Een kader dat in het beginstadium door ons is gesteld. Bedankt natuurlijk dat het college zich hieraan heeft willen houden, maar vanuit Stadsbelang willen wij dat gedreven mensen die bereid zijn in deze stichting te stappen niet als eerste zorg hebben om geld te gaan verdienen. Nee, want dat is juist dus waar dit Cultuurhuis wat ons betreft niet om draait.

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Voorzitter, tot nu toe is het natuurlijk een heel hoopgevend verhaal, waarbij beredeneerd wordt dat wij grote zorgen hebben of het tekort dat nu geschetst wordt wel realistisch is. Ik kan het straks nog een keer uit de doeken doen, maar in het hele land blijkt dat het toch buitengewoon bijzonder zou zijn als het hier lukt met slechts dit tekort. Dat geeft ook niet, maar waar mijn nieuwsgierigheid naar uitgaat is stel je voor dat het tekort inderdaad groter blijkt, houdt u dan nog steeds deze vrolijke redenering vast en deelt u dan met ons de mening dat wij dan ook dieper moeten willen bijdragen om deze investering niet helemaal voor niets gedaan te hebben? Dus met andere woorden stelt u voor het wordt niet € 47.000 per jaar maar misschien wel een ton of anderhalf, blijft u dan wel deze gedachte nog steeds overeind houden?

De heer **Klein**: Ja voorzitter, ik denk dat het antwoord daarop heel simpel is. Omdat het, waar de heer Schefferlie opnieuw en ik aan het begin ook aan refereerde, hier om een heel ander concept gaat dus ik ben ervan overtuigd dat wij dit met een stuk lagere exploitatiekosten dan wordt geschetst door de heer Schefferlie kunnen bewerkstellingen. Mocht het zo zijn dat blijkt dat voor dat maatschappelijke facet meer geld nodig is dan zie ik graag wat dit betekent en wat wij daarvoor moeten doen. Voor ons staat in ieder geval de maatschappelijke waarde voorop en niet zo zeer het geld verdienen van de locatie an sich. Dus nogmaals de focus op de maatschappelijke meerwaarde voor Gorinchem. Als dat geborgd is, zullen de verdiensten namelijk vanzelf komen. Juist daarom, vanuit die maatschappelijke gedachte, zeggen wij onze steun heeft u. Mocht het in het slechtste geval nodig zijn om hiervoor extra budget aan te spreken, doe dat en spreek dit, net als de rest van dit traject, transparant en stap voor stap met de raad af.

Tot slot nogmaals dank voor het voorstel en het niveau van transparantie dat wij overal vragen maar lang niet altijd krijgen. Wat ons betreft een volmondige ja op het voorstel en door naar de gedetailleerde uitwerking en toetsing van alle andere facetten die hierbij komen kijken. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg CDA.

Mevrouw **Van Oversteeg**: Voorzitter dank u wel, na al deze bijdragen volgt nu een wat andere toon, want boven onze bijdrage staat de zin 'kiezen voor het talent van de toekomst of voor de nostalgie uit het verleden?' want vanavond nemen wij een soort tussenbesluit. Gevraagd wordt om zaken vast te stellen die nog verder uitgewerkt moeten worden om medio 2026 definitief te besluiten en tot uitvoering over te kunnen gaan. Dat is nogal een verantwoordelijkheid voor een kersverse nieuwe raad en een nieuw college straks. Vooral als je ziet welke knopen er dan nog doorgehakt moeten worden. Op de vraag uit de B&A waarom wij dit besluit nu moeten nemen en waarom wij niet eerst die financiële en juridische risico's verder uitkristalliseren is eigenlijk geen helder antwoord gekomen.

Daarom vertalen wij dit als een soort trechterstrategie; eenmaal erin kom je er ook niet zo makkelijk meer uit. Nog los van de vraag hoe haalbaar het is om al deze ruimtelijke eisen voor het beoogde investeringsbedrag uit te voeren, is de grootste molensteen om onze nek wat het ons jaarlijks gaat kosten in relatie met wat het gaat opbrengen? En in hoeverre is dat passend en verantwoord bij wat wij nu hebben in onze stad?

Voorzitter, ik lepel even wat bedragen op. Dit hele gebeuren gaat ons jaar na jaar € 727.000 per jaar kosten. Voor een gebouw hard geld, gemeenschapsgeld, alleen voor stenen en het verwarmen en schoonhouden daarvan. Voor een bieb met een zaal. Die € 727.000 die wij jaarlijks moeten gaan ophoesten, is nog niet eens helemaal gedekt. Dat weten wij al sinds november 2024 toen dit besluit werd genomen, maar helemaal opgelost is het nog niet. Wij moeten namelijk nog € 43.000 aan structurele dekking in de begroting vinden. Lees het raadsbesluit van november 2024 er maar op na. En aan allen die vanavond en tijdens eerdere vergaderingen pleitten voor het inlopen van tekorten wil ik zeggen begin eens met deze, want deze staat al. Want dat verbaast ons eerlijk gezegd wel enorm. In de B&A, nu en ook via de pers werd al volop vooruitgelopen op een te dichten exploitatietekort van de stichting die nog opgericht moet worden en dan weten wij dat er in de eerste jaren nog zeker € 47.000 bij moet komen. Dus om nog even verder te gaan met dat oplepelen, dan staat de teller al op een tekort van € 90.000. En dan hebben wij het nog niet eens over een opstartbudget of tegenvallers die wij nog moeten opvangen. De heer Schefferlie sprak vanavond zelfs al over één of anderhalve ton. Het mag geld kosten zeggen meerdere partijen, maar voorzitter dan wil ik toch iedereen herinneren aan de behandeling van de perspectiefnota van slechts een paar maanden geleden. Onze schatkistbewaarder, wethouder Molengraaf, verzuchtte toen nog dat de gemeenteraad wel heel gul was met al die moties. Zij had een teller lopen tot € 130.000. Dit terwijl het college zo haar best had gedaan om een meerjarig sluitende perspectief te presenteren zodat een volgend college en gemeenteraad op een goede manier kunnen starten. Dat siert het college. De coalitiepartijen wisten niet hoe hard zij mee moesten knikken met deze wijze woorden. Voorzitter, zie hier, wij zijn nog maar een paar maanden verder en de bomen groeien tot in de hemel. Deze trechter willen wij niet in. Deze nostalgie kent een te hoge prijs. Bijna € 800.000 per jaar voor een bieb met een zaal waarbij de bieb geen extra geld krijgt om meer te gaan doen. Een groot podium wordt het niet. Dat hoeft ook niet van ons want wij staan te juichen om de focus op scholen en het verenigingsleven. Dat willen wij juist wel versterken, maar dat gaat niet meer want geld in stenen kan niet ergens anders heen. En er zijn al voldoende plekken waar zij terecht kunnen. Voorzitter, wij maken ons grote zorgen over de dekking van dit hele gebeuren. Vooral over de vraag wat gaan wij dan niet doen om dit geld vrij te spelen. Wij schuiven deze beslissing nu door naar het volgende college en de volgende raad, maar dat is een verantwoordelijkheid waarbij je je echt moet afvragen of je dat wel wilt doen. Wij hebben de afgelopen jaren verschillende voorstellen gedaan om te stoppen met deze onderzoeken, om geld te stoppen in deze stenen en een select gezelschap in Gorinchem te bedienen. Wij zien dat verschillende verenigingen, gezelschappen en scholen de afgelopen 10 tot 15 jaar op andere plekken hun nieuwe plaats hebben gevonden. Onze voorstellen gingen niet alleen over stoppen. Wij hebben ook nagedacht over het starten met investeren in een toekomstbestendige bibliotheek plus te investeren in onze kinderen zodat alle kinderen in aanmerking kunnen komen met muziek en theater om te ontdekken of daar hun passie en talent ligt. Voorzitter, wij kiezen daarom voor de toekomst en niet voor het verleden.

De **voorzitter**: Dank u wel, als laatste mevrouw Hamann Gorcum Actief.

Mevrouw **Hamann**: Dank u wel voorzitter, net zoals tijdens de B&A spraken wij toen en nu nog lovende woorden uit over alle inzet en inspanningen om tot deze voorstellen te komen. Het is een hele belangrijke tussenstap op weg naar een bruisend cultureel centrum. Dit is door bijna al mijn voorgangers al uitgesproken. Een Cultuurhuis midden in de gemeenschap van Gorinchem waar alles en iedereen terecht kan, daar heeft Gorcum Actief al 12 jaar lang voor gepleit, meermaals suggesties voor gedaan en nu ligt er dan uiteindelijk daadwerkelijk een plan voor de stad. Een plan voor de toekomst, een plan voor nieuw en jong talent. Ik noem nu met name het nieuwe en jonge talent dat

de toekomst heeft, maar nu geen podium, geen culturele broedplaats, wat het Cultuurhuis wel zal gaan worden. In stilte is hieraan een schreeuwend tekort en het is ook voelbaar in de stad. Voelbaar als je de mensen spreekt die graag gebruik willen maken van deze nieuwe mogelijkheden. Zij willen vooruit, zij willen innoveren, wij willen hen die kansen geven.

En de andere locaties dan? Er zijn nog twee theaters in de stad. Wij hebben, bijna tegen beter weten in, de hoop dat er nu eindelijk eens een samenwerking en een wisselwerking ontstaat in het hele Gorinchemse, culturele veld. Cultuur in het algemeen is in tijden van bezuinigingen altijd het kind van de rekening. Dat is 14 jaar geleden in Gorinchem ook gebeurd toen De Nieuwe Doelen moest sluiten. Dat lijkt nu weer of nog steeds een beetje het geval als wij kijken naar de omvang van de subsidies die in totaliteit aan cultuur worden toegekend. De overzichtjes van de subsidies zijn ons de afgelopen week toegestuurd en dat liegt er niet om. Wij van Gorcum Actief vinden dat eigenlijk een heel treurig beeld en dan heerst er in de stad bij sommigen nog een soort vibe van misgunnen of kunnen wij hier een graantje meepikken misschien. Als raadsleden worden wij onder druk gezet met waarschuwingen, of zijn het misschien ook wel een beetje dreigementen? Dat wij met deze plannen de wet zouden overtreden, dat er geen gelijk speelveld zou zijn. Ongekend jammer dat er vanuit het culturele veld nu zo'n gezicht wordt getoond. Dat is niet goed voor het draagvlak. Maar na alle aantijgingen heb ik wel een antwoord voor de cultuurbazen die in deze stad kennelijk zo'n grote invloed hebben en ook nog lelijke columns schrijven in de kranten. Greta Thunberg zou zeggen oké boomers, maken jullie eens plaats voor een nieuwe generatie. Kijk, ik kan dit ook zeggen want ik ben ook van die generatie toevallig, dus ik zou zeggen, boomers draag het nu eens allemaal over en doe eens een stap opzij. Het zou maar zo een verademing kunnen zijn voor de hele samenwerking in het culturele veld in de stad.

Het draait natuurlijk allemaal om geld. De Bibliotheek heeft grote maatschappelijke taken en kan door de nieuwbouw best goed vooruit. Dat is hard nodig dus reden temeer om deze plannen nu door te zetten. In het hart van de nieuwbouw is wat wij altijd de grote zaal van De Nieuwe Doelen noemde met 400 stoelen. Nou, dat is in de theaterwereld eigenlijk een klein zaaltje. De functie zal vooral sociaal-cultureel zijn. Het wordt echt totaal anders dan vroeger en daarom moeten wij ook van de naam Nieuwe Doelen af vinden wij. Men associeert dit namelijk altijd met vroeger. Hoe het vroeger ging. Zo'n situatie willen wij niet meer. Als de inwoners van de stad met zijn allen zo veel investeren in een voorziening met een zaal dan vinden wij dat daar ook professionele voorstellingen moeten kunnen plaatsvinden. Kleinschalig en laagdrempelig. Wij denken bijvoorbeeld aan Nijntje de musical voor kinderen of een middag met muziek voor senioren. Of wat dacht je van een avond om eens een keertje keihard te lachen voor mantelzorgers, die verdienen het echt. Echt, cultuur doet mensen goed. Dat is aan alle kanten al lang bewezen en ja cultuur kost altijd geld. Het is een vergissing om te denken dat die zaal zichzelf wel bedruipt. Kan de wethouder toezeggen dat professionele uitvoeringen in principe mogelijk zijn?

Voorzitter, wij van Gorcum Actief hebben ideeën voor een andere vorm van financiering van podiumkunsten in Gorinchem zodat er eindelijk een gelijk speelveld ontstaat. Volgende maand bij het cultuurbeleid komen wij met een voorstel voor een lokaal fonds podiumkunsten waaruit initiatiefnemers kunnen putten. Een gelijk speelveld dus. Wij vinden compensatieregelingen nu op voorhand echt wel een beetje voorbarig, want er is op dit moment eigenlijk nog helemaal niets definitief en de verwijtende toon, daar hebben wij moeite mee. Dat is een soort muziek die bevalt ons niet. Wij zijn meer van de harmonie, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan zal namens het college wethouder Fatih Polatli het woord voeren.

Wethouder **Polatli**: Dank u wel voorzitter, ja ik ben erg verheugd, een wijze man, die hier toevallig ook in de raad zit, roept al zeker tien jaar Fatih misschien moet je je verwachtingen bijstellen. Ik zal geen namen noemen, maar ik kijk hem wel aan. Tegelijkertijd ook een vriend (Ali) dus ik had vanavond mijn verwachtingen bijgesteld en ik dacht nou dit is het mooiste compliment dat je kunt krijgen met de motie die wij straks hier gaan bespreken. Maar ook in de stad, kleinkinderen, ouders, opa's, oma's, mensen beginnen ook al zin te krijgen in iets met de exploitatie van ons Cultuurhuis. Ik

zal de naam Nieuwe Doelen voor het gemak even niet gebruiken. Ik zie steeds breder draagvlak voor het plan dat voorligt wat bloed, zweet en tranen heeft gekost want aan het begin van deze bestuursperiode lag er iets heel anders. Een exploitatie en een exploitant voor een theater. Er is nogal wat gebeurd, heel veel werk verzet en net als de vorige keer kan ik het niet laten om de ambtelijke organisatie te bedanken, maar ook mijn collega's die het mede mogelijk hebben gemaakt. En natuurlijk ook mijn collega financiën. Van Fatih Morgana tot mensen weg kunnen toveren, van luchtkastelen tot geen toekomst meer voor De Nieuwe Doelen, dat wij vandaag hier zijn gekomen en dat ik toch mooie woorden hoor van de heer Schefferlie, maar ook van de heer Tekir en het CDA dat consistent is.

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Voorzitter, ik hoop wel dat de heer Polatli ook de andere kant van de tekening gezien en gehoord heeft. Wij hebben wel een genuanceerd verhaal. Wij missen nog wel een eerlijke component over het feit dat u fundamentele dingen nog niet uitgezocht heeft. Dat vind ik gewoon zo lastig. U weet echt nog niet wat de manier waarop verhuurd wordt (gesubsidieerde huren) betekent en als dat niet mag wat dit voor de exploitatie inhoudt. Dat missen wij eigenlijk gewoon. De euforie is nu wat groot ten opzichte van die fundamentele dingen die u nog moet uitzoeken. Ik ben heel erg bang, want wij kunnen de stad echt niet opnieuw teleurstellen op dit onderwerp, maar daar ben ik bang voor.

Wethouder **Polatli**: U moet niet bang zijn, want angst is een slechte raadgever. Misschien moet u er ook aan wennen dat wij u stap voor stap meenemen. De heer Klein verwoordde dat zojuist goed. Wij willen u stap voor stap meenemen. Wij willen de risico's zoals de heer Van Andel dat ook aangaf eerlijk en duidelijk op tafel leggen, maar het is nog niet gezegd dat wij tegen de tijd (medio 2026) die tekorten ook zullen hebben. Wij vragen met dit raadsvoorstel om vooruit te kunnen en straks terug te kunnen komen met een definitief uitgewerkt voorstel.

De heer **Schefferlie**: Voorzitter, ik snap het wel, het is de tijd van het jaar, maar dan is de euforie eigenlijk wel wat overdreven groot als wij zulke belangrijke dingen echt nog heel goed moeten uitzoeken.

Wethouder **Polatli**: Ja voorzitter, wij werken nog steeds binnen de kaders die u ons in november 2024 heeft meegegeven. Wij komen als bonus terug met een tussenstap dus ik blijf die lach op mijn gezicht houden vanavond. Ik wil op een paar reacties reageren. Mevrouw Van Oversteeg, het totaal kost

€ 776.000 zegt u. Dat is natuurlijk ook besloten in 2024. Het is een vertaling van het budget dat wij hebben meegekregen als college. 20% van dat totaalbedrag gaat om cultuur. U noemt wel het totaalbedrag van de locatie Haarstraat waar ook een bibliotheek in zit en een mooie kruisbestuiving gaat ontstaan. Voor elke euro die wij via kruisbestuiving in cultuur steken is inmiddels wel duidelijk dat dit tussen de € 3 en € 8 teruglevert. Of dat nu op welzijn is of op andere vlakken, cultuur kost niet alleen geld, maar levert ook verschrikkelijk veel geld op.

Dan zou ik naar de moties willen gaan met uw toestemming, voorzitter. De eerste motie is een sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het Cultuurhuis. Ja, die motie vertaal ik dus als dat dit het maximaal haalbare is van een compliment. Ik omarm deze motie en zie het ook als een steun in de rug, maar daar wil ik bij gezegd hebben wij hebben nog helemaal niet gezegd dat er een tekort blijkt te ontstaan. Wij hebben ook niet gezegd dat het tekort dat nu eerlijk is gepresenteerd misschien iets groter zal zijn, maar daar komen wij dus mee terug. Ik omarm namens het college deze motie.

Dan ga ik door naar motie M02 Reality check cultuurhuis. Dat is ook eigenlijk wel een compliment, want dat is precies wat wij gaan doen. Wij werken met gerenommeerde bedrijven en ook de bouwbegroting gaat op die manier. Ik kan mij ook niet herinneren dat zo'n check vaker bij andere dossiers werd gevraagd. Wij komen terug met een begroting en de exploitatie-uitwerking. Ik zie deze motie niet als meerwaarde.

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Maar voorzitter, even voor de helderheid. U geeft aan wij gaan al die zaken zelf nog uitzoeken. Dat klopt, daar wachten wij met smart op, maar de motie roept op om dat onafhankelijk nog eens te laten toetsen. De partners waarmee u werkt hebben tot nu toe voor de berekeningen gezorgd die wij nu zien, maar daarnaast pleit ik toch ook voor een onafhankelijke toets. Dat er nog eens helemaal gekeken wordt naar klopt het wel wat wij hier bedenken.

Wethouder **Polatli**: Ja, mijn vraag is dan wat bedoelt u daarmee. Denkt u dat een gerenommeerd bedrijf, ik heb de naam niet genoemd (IGG Bouweconomie), dat niet goed zou kunnen? Vraagt u daar vaker om? Ik zie het nut daar niet van in.

De heer **Schefferlie**: Nee, dat doen wij zeker vaker. Wij hebben ook een Rekenkamer die niet alleen terugkijkt maar ook weleens vooruitkijkt van doet u iets wat echt realistisch en haalbaar om gewoon echt zeker te weten dat wij ons hier geen steen om de nek binden.

Wethouder **Polatli**: Nee en dat is ook precies waarom wij u stap voor stap meenemen om straks een weloverwogen beslissing te kunnen nemen met reële begrotingen, de bouwbegroting, de exploitatiebegroting.

De heer **Tekir** bij interruptie: Ik probeer even te begrijpen wat de wethouder zegt. Ik hoor hem zeggen dat wij toch een onafhankelijke toetsing gaan doen en tegelijkertijd hoor ik hem zeggen dat hij de meerwaarde van deze onafhankelijke toetsing zoals verwoord in de motie niet ziet. Ik vraag mij dan toch af wat er spannend is aan een onafhankelijke toetsing aan het einde van het traject voordat wij het definitieve krediet vrijgeven.

Wethouder **Polatli**: Ja, volgens mij is dat krediet al vrijgegeven zolang wij binnen de kaders blijven, het kader van het budget. Ik snap niet waarom er nu teruggeploegd zou moeten worden en dat wij dan pas vrijstelling krijgen op het krediet. Volgens mij hebben wij dat vorig jaar gehad. Wij doen niet een check, maar wij hebben daar onafhankelijke bedrijven voor die de begrotingen ook maken. Ik zie daar geen meerwaarde in, dat kunnen wij prima denk ik.

De heer **Schefferlie**: Ik hoor de wethouder zeggen het is echt een compliment en een steun in de rug deze motie, ik vind hem alleen onzinnig. Ik begrijp dat niet. Is het een nu een steuntje in de rug, vindt u het hartstikke leuk of zegt u van dat is helemaal niet nodig?

Wethouder **Polatli**: Nou, ik weet niet welk stuk u niet begrijpt. Ik zei dat dit precies is wat wij gaan doen. Onafhankelijke bedrijven, een goede begroting.

De heer **Tekir**: Maar voorzitter, dit wordt toch warrig nu. U geeft aan dit doen wij al, dit kunt u niet al gedaan hebben. U heeft nog geen definitieve bouwbegroting, u heeft nog geen definitieve exploitatiebegroting. U heeft nog een hele lijst aan juridische uitzoekpunten. U kunt dit alleen doen als op al die punten een finaal antwoord is gegeven. Dat bedoelen wij ook met voordat wij het krediet definitief vrijgeven en het aanbestedingstraject ingaan. Met andere woorden het is een duidelijke stap die nog gaat komen en die vooral als borging is bedoeld om te voorkomen dat wij in de aanbesteding nat gaan. Want dan lopen wij achter de feiten aan. Dat ziet u hopelijk niet zitten.

Wethouder **Polatli**: Nee, nee zeker niet vandaar dat wij het ook stap voor stap doen. Ik zeg dus niet, als u dat verstond dan heb ik het verkeerd verteld, ik zeg dus dat wij dat een goede manier met een onafhankelijk bedrijf die begrotingen gaan maken en bij u presenteren. Niet dat wij die check nu al hebben gedaan.

De heer **Tekir**: Maar voorzitter, dit blijft onduidelijk. U kunt de check niet al gedaan hebben want die stukken zijn er niet. Waar de motie om vraagt is om die check te laten doen door bijvoorbeeld bouwkundigen, door bijvoorbeeld financials die een exploitatiebegroting tegen het licht kunnen houden. Om daar nog eens even, dat kan nog even duren, met alles wat op dat moment op tafel ligt te kijken van beste college, beste gemeenteraad u kunt er vol voor gaan in de aanbesteding dan wel beste college of gemeenteraad u moet misschien daar en daar aan denken en u moet misschien daar en daar rekening mee houden voordat u de aanbesteding ingaat. Nogmaals, als wij dit pas ontdekken in een aanbesteding dan kost het niet alleen geld maar ook tijd en dat zou zomaar ten koste kunnen gaan van de kwaliteit wat wij volgens mij met zijn allen niet willen. Ik vermoed dat u dan ook minder euforisch klinkt.

De **voorzitter**: Vindt u het goed dat de wethouder nog even aangeeft op welke wijze hij denkt de begrotingen op te stellen? Dat dit misschien een begin van een antwoord zou kunnen zijn en anders is het we agree to disagree. Dat kan natuurlijk ook. Ga uw gang.

Wethouder **Polatli**: Nou dat daar is het bedrijf IGG Bouweconomie al heel ver mee gevorderd en dat moet ook nog verder uitgewerkt worden door de laatste wijzigingen in het programma van eisen maar ook wat de verdere uitwerking van de governance-structuur, hoe wij die vertaling moeten maken naar daadwerkelijke kosten. En die kosten zitten dan in de exploitatie. Of die iets meevallen of iets duurder worden, daar hebben wij dus onafhankelijke partijen voor dus ik snap niet waar deze check nu ineens vandaan komt.

De heer **Tekir**: Ja voorzitter, ik doe nog één poging. Kijk IGG Bouweconomie heeft kennelijk alle begrotingen opgesteld, hartstikke mooi, maar ik vermoed zomaar dat als IGG Bouweconomie over twee jaar haar eigen begroting moet gaan toetsen dat dan de reactie die eruit komt voorspelbaar is. Het gaat er juist om dat daarnaar vanuit een frisse blik en onafhankelijke blik door specialisten worden gekeken en dat wij daarin worden geadviseerd.

Wethouder **Polatli**: Er komt uiteindelijk ook een bedrijf dat dit moet uitvoeren natuurlijk dat aangeeft of zij dat voor die centen kunnen doen of niet. Ik blijf erbij dat deze reality check geen meerwaarde heeft.

De **voorzitter**: U kunt doorgaan denk ik.

Wethouder **Polatli**: Ja de open coulissen, eerlijk speelveld, dat is misschien ook wel wat ik bedoelde, ook zo'n compliment. Dit gaan wij verder uitwerken, voorzitter, en wij komen daar dadelijk bij de raad op terug of wij concurrerend zijn, of wij het andere partijen onmogelijk maken, of het ten koste zou kunnen gaan van andere partijen. Dat is nu net niet onze bedoeling want wij willen niet met dit plan het alleen in De Nieuwe Doelen laten bruisen. Het gaat natuurlijk om heel de stad. Het is niet de bedoeling om het aan de ene kant te laten bruisen en dat het aan de andere kant allemaal minder wordt. De subsidies die voor professionele podiumkunsten worden verstrekt zijn die gaan ook helemaal niet richting het Cultuurhuis.

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Voorzitter, even een reality check van mij. U vindt deze motie ook een compliment, mag ik daaruit afleiden dat u het een aanmoediging vindt voor de raad om die motie aan te nemen.

Wethouder **Polatli**: Nee voorzitter, omdat wij ... ik begin een beetje te denken van joh je neemt de raad mee, stap voor stap in het proces en wij moeten wel met zijn allen begrijpen dat u net als bij een ander dossier een I&O, B&A en een raadsvergadering heeft en daar ligt een finaal voorstel ter tafel. Daar komen wij straks op terug en dan kunt u nog alle keuzes maken. Ik zou wel kunnen zeggen als u de motie aanhoudt richting 2026 en daar dan kijkt wat de uitkomsten zijn van de governance en

alle uitzoekwerk wat inderdaad veel is, daar zijn wij ook maar eerlijk over, dat gaan wij allemaal uitzoeken en u krijgt gepresenteerd hoe het in elkaar zit. En dan zou u deze motie misschien nog scherper kunnen stellen.

De heer **Schefferlie**: Voorzitter, ik heb nog nooit zo veel complimenten gehad voor moties die vervolgens afgeraden worden. Ik ga het allemaal even rustig verwerken.

De heer **Van Andel** bij interruptie: Voorzitter, ik heb een vraag. Ik heb begrepen dat tijdens de B&A de wethouder al een toezegging heeft gedaan dus wat voegt deze motie nu nog toe? Een toezegging van een wethouder is volgens mij minstens zo zwaar, misschien nog wel zwaarder dan een motie.

De **voorzitter**: Volgens mij is dit een vraag aan de heer Schefferlie.

De heer **Schefferlie**: Voorzitter, bij de heer Van Andel vind ik het altijd spannend of ik aan het eind van de vergadering nog steeds hetzelfde vind als aan het begin. Dit zijn al hele slechte voortekenen want het gaat natuurlijk in de gemeenteraad in essentie om waar de gemeenteraad zich over uitspreekt. Als de wethouder het dan een complimenteus goed idee vindt dan moet hij ook gewoon, ik zou zeggen, dat mag wel in de kersttijd, ballen hebben om te zeggen dit is een goed idee en deze garantie geven wij aan de andere spelers in het culturele veld.

Wethouder **Polatli**: Voorzitter, dan wil ik nog even kort reageren in de richting van de SP want ik zie dat ik een velletje heb overgeslagen. Dank u wel voor de complimenten, dank dat u ziet dat wij tekorten open en eerlijk presenteren, nog net niet achter de komma en ook geen ronde getallen, want dat is de uitslag van onder de streep het rekensommetje. Dat zijn niet altijd ronde bedragen, dat zou dan misschien wel wijzen op ...

De heer **Van Andel** bij interruptie: Mag ik even interrumpen? Ik ken de chi-kwadraattoets, ik weet niet of u die kent, die gebruikt de Belastingdienst om fraude op te sporen. Die heb ik bij u niet hoeven gebruiken dus wat dat betreft inderdaad een nette constatering.

Wethouder **Polatli**: Nou, dat is erg fijn. Dat heeft de Belastingdienst bij mij ook nooit eerder gedaan dus dat is heel mooi. Een fiets en een kind, ik kan daarop reageren, daar ben ik wat makkelijker in dan in het omgaan met deze maatschappelijke financiën en daarom ook stap voor stap, zorgvuldig. Ik zou iets minder zorgvuldig zijn met een fiets. De zorgvuldigheid van dit dossier hoorde ik van mevrouw De Groot, dat slaat als antwoord ook op uw vraag. Dat is volgens mij precies wat wij aan het doen zijn, stap voor stap. En mevrouw Hamann, alles is mogelijk in De Nieuwe Doelen, dat zag ik trouwens ook in een onderdeel van uw motie, mijnheer Schefferlie, maar dan zijn daar partijen voor in onze stad die subsidies krijgen voor professionele podiumkunsten. Met een goede samenwerking, maar dat kunnen zij dadelijk in die governance met die stichting allemaal afspreken. De zaal is er.

Mevrouw **Hamann**: Voorzitter, ik wil daar toch nog even een vraag aan toevoegen. In het voorstel voor de governance staat nu dat er alleen amateurvoorstellingen kunnen plaatsvinden, dus dan zou het handig zijn als bij de uitwerking van die governance dat gedeelte wordt aangepast. Dat er ook andersoortige voorstellingen mogelijk zijn.

Wethouder **Polatli**: Ik check dat even voorzitter, want dat zou best eens voor de stichting kunnen gelden.

Mevrouw **Hamann**: Dat denk ik ook.

Wethouder **Polatli**: Maar partijen kunnen natuurlijk ... De twee theaters zouden ... Ik kom daar straks in tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Is er behoefte aan een schorsing? Vijf minuten wordt hier gevraagd. Akkoord? Dan schorsen wij de vergadering met vijf minuten.

(Schorsing van 20.45 tot 20.50 uur)

De **voorzitter**: Dames en heren, wij hebben een schorsing van vijf minuten gehad. De eerste termijn is geweest, zowel vanuit u als raad als vanuit het college. Wij zijn bij agendapunt 7 bespreekstuk Cultuurhuis De Nieuwe Doelen. Wij gaan beginnen aan de tweede termijn en ik geef allereerst de heer Tekir van D66 het woord.

De heer **Tekir**: Voorzitter dank u wel, zoals u instrueerde van achter de microfoon, met dank aan de reminder van collega De Groot. Dank voor de reactie vanuit het college, al levert die hier en daar nog nieuwe vragen op, maar daar kom ik zo op terug. Ik denk dat wij sowieso heel blij zijn, hopelijk unaniem met elkaar, dat wij de intentie hebben om het Cultuurhuis niet met tekorten te laten starten en dat wij de achterstand met elkaar wegwerken. In de recente stukken is de achterstand in beeld als het gaat om de aanlooptekorten, maar zoals collega Van Oversteeg terecht verwees is er ook sprake van een tekort uit 2024 van € 43.000. Daarmee is het tekort nog groter dan wat nu wordt gepresenteerd. Wij hebben toen weliswaar, in ik meen beslispunt 6, met elkaar afgesproken om dat tekort weg te werken en daarmee is denk ik deze motie volledig in lijn met de intentie die wij toen al hadden om nog eens te benadrukken dat wij het Cultuurhuis een kansrijke start gunnen.

Dan zijn er natuurlijk nog meer moties ingediend, onder andere ook door collega Schefferlie. Ja, het is hier meermalen aan de orde gekomen in allerlei discussies, ook vanuit het veld. De risico's zijn ook wel reëel zoals blijkt uit de juridische uitzoekpunten die het college zelf op een rijtje heeft gezet. In essentie vraagt deze motie om een drietal zaken; om transparant te zijn over de gevolgen van de gemaakte keuzes, om te sturen op een stukje samenwerking en om daar waar juridisch de nodige bottlenecks op ons afkomen dat wij daar met elkaar een goede afweging in maken om te voorkomen dat wij partijen tegen elkaar uitspelen op ongelijke gronden. Met die boodschap kunnen wij die motie zeker steunen.

Een andere motie die wij hebben gezamenlijk hebben ingediend is de motie voor de reality check. Ik proef daar wat miscommunicatie. Wellicht kunnen wij elkaar in de loop van de avond nog vinden, althans dat hoop ik. Enerzijds hoor ik de wethouder zeggen dat een onafhankelijke toetsing al gaat plaatsvinden, maar toch niet zoals wij dat in deze motie hebben opgenomen. Dat zou zonde zijn, want er ligt hier wel een voorstel waarmee wij € 8 mln. gaan investeren in een Cultuurhuis. Dat is een forse investering. Dat doen wij hier niet iedere maand en zeker niet ieder jaar ook. Als wij dat dan toch gaan doen zou het verstandig en vooral zorgvuldig zijn om met elkaar nog een extra stap in te bouwen waardoor wij een teleurstelling in een aanbestedingstraject dan wel later als de exploitatie al loopt kunnen voorkomen door ook dan met elkaar het eerlijke gesprek te voeren.

De heer **Klein** bij interruptie: Voorzitter, zojuist zei de heer Tekir dit ook al, maar nu doet hij het opnieuw waarbij hij eigenlijk volgens mij een hele fundamentele stap overslaat. Hij heeft het al over de aanbesteding et cetera, maar volgens mij heb ik de wethouder zojuist een aantal keer horen zeggen dat zij die cijfers gaan uitwerken. Volgens mij is de volgorde juist als je die cijfers uitwerkt dan komt er inderdaad, ik noem het zwembad daar was het precies hetzelfde, dan hebben wij de cijfers en de uitwerking en dan gaan wij de stap zetten. Ik snap niet zozeer waarom u die stap nu even voor het gemak overslaat om dan te zeggen wij moeten die reality check hebben. U slaat bewust een stap over om deze motie beter te laten klinken en dat is volgens mij niet helemaal juist, maar dat wil ik vooral bij u laten.

De heer **Tekir**: Voorzitter, volgens mij bouwen wij een stap in, in het proces en slaan wij geen stappen over. Die stap is er niet alleen op gericht om het aanbestedingstraject te laten slagen, maar vooral ook de exploitatie. Laat ik meteen eerlijk zijn, mijn zorgen zitten eigenlijk als ik daar een eerlijk

antwoord op mag geven eerder in de huidige exploitatieopzet dan in de bouwbegroting. Als de bouwbegroting al een tegenvaller vertoont dan is dat met eenmalig geld en de kapitaallasten op te lossen. Een probleem in de exploitatie gaat echt jaren op de begroting drukken en daar komen wij niet zomaar vanaf. Met andere woorden die check is er ook op gericht om dat toekomstbestendig met elkaar duurzaam op te lossen. Laten wij vooral niet vergeten voorzitter, het is helemaal geen overbodige luxe om ons in dit stadium zorgen te maken over de financiën. Laten wij niet vergeten dat De Nieuwe Doelen ooit ten onder is gegaan door financiële perikelen. En ja, daar had de gemeente ook een aandeel in met het oog op de subsidies, alleen ik denk dat het wel aan voor ons als raad de schone taak ligt om een Nieuwe Doelen 2.0 te voorkomen en van meet af aan in te zetten op een succesvol Cultuurhuis waarbij wij niet meteen al in de eerste jaren met een financiële bottleneck om onze nek zitten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Schefferlie Democraten Gorinchem.

De heer **Schefferlie**: Voorzitter, vanavond zijn wij denk ik getuige geweest van een haast ongeremde blijdschap, met name bij de fractie van Stadsbelang, maar ook bij de wethouder. Voor mij kwam het ook een stukje over als een enorm knalfeest nog voordat het examen heeft plaatsgevonden. Dat vind ik gewoon gevaarlijk, maar Gorinchem is klaar, wat mij betreft, met de discussie over het Cultuurhuis. Er is nu gewoon genoeg over gesproken, uitgezocht en bekeken. Het gaat er nu gewoon komen dus dat is op zich goed. Alleen de eerlijkheid dat verdienen mensen gewoon. Het college is gewoon nog niet zo ver om met deze grote blijdschap die eerlijkheid over tafel te brengen. U moet zo veel fundamentele dingen die van invloed zijn op de exploitatie nog naar boven brengen dat het u had gesierd als u had gezegd sorry het is niet gelukt om op tijd een eindconclusie te trekken. Houd de euforie nog even in, wij zijn goed op weg om alles nog verder uit te zoeken, maar wij weten het nog niet. Dat is het eerlijke verhaal. Wij nemen daar een voorschot op. Al die mensen die straks van het Cultuurhuis gebruik willen maken willen niet het risico lopen dat zij moeten zeggen leuk dat het er nu is, maar het tarief dat u ons vraagt dat kunnen wij echt niet ophoesten. Of als wij dat zo subsidiëren dat andere instellingen zeggen waar is het gelijke speelveld. Die grote zorg blijft bestaan. Wij gaan er echt op terugkomen want alleen vanavond al is het tekort verdubbeld van € 47.000 naar € 90.000 nadat alles goed op een rijtje werd gezet. Wij zijn er nog niet, maar wees er gewoon eens eerlijk over in plaats van die ongeremde euforie. Dat lijkt mij een stuk beter. Wij vinden dat het huiswerk van het college totaal nog niet af is. Wij gaan wel mee in het idee, wij houden eraan vast en wij zullen er ook op inzetten voor de komende raadsperiode dat er een Cultuurhuis komt, maar met een geloofwaardige exploitatie zodat het ook werkelijk te gebruiken is door Gorinchemse spelers en niet de andere instanties wegconcurrert. Nog even uw huiswerk afmaken alstublieft.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Andel SP.

De heer **Van Andel**: Dank u wel voorzitter, ik wil de drie moties even langslopen. De motie die wij zelf mede hebben ingediend daar is eigenlijk verder geen commentaar op gekomen en die is omarmd, zoals de wethouder het zelf zei. Perfect. De motie reality check, naar mijn idee is het antwoord van de wethouder meer dan voldoende. Ik hoorde de heer Klein daarnet nog zeggen hoe ging dat bij het zwembad, nou zo ver zijn wij dus nog niet. Ik heb het vertrouwen dat de wethouder en het ingehuurd bedrijf dat dit gaat doen daar inderdaad naar kijkt. Het komt dan nog een keer terug want wij zijn er nog niet helemaal klaar mee, mijnheer Schefferlie. En ik nog niet helemaal met u, want u heeft een motie gelijk speelveld, toen riep ik daarnet tussendoor wij hebben een toezegging van de wethouder. Toen zei u ja een toezegging enzovoorts. Wat mij betreft is een toezegging van een wethouder, en dat heb ik ook nagezocht, niet nu maar een tijdje terug, gewoon wettelijk vaststaand, Zeker als die is gedaan in publiek verband, zeker in een gemeenteraadsvergadering, of dat nu in deze vergadering is of in een B&A, gewoon vaststaand. Ik moet daar nog even één ding bij zeggen, u zei een beetje smalend wij zijn de baas. Ik heb de levende les een aantal keren gegeven, u wellicht ook in het verleden, waarin wij aan mensen hier in de raadzaal vragen wie is de nou de baas

in de gemeente. Dan roepen ze allemaal de burgemeester. Dan zeg ik nee, die is het niet. Oh dan zijn het vast de wethouders. Nee, die zijn het ook niet en dan wordt het wie dan wel. Nou, dat is gemeenteraad, dus wat dat betreft hoeft u mij die levende les niet te lezen want die weet ik. En daar wil ik het eigenlijk bij houden.

De heer **Schefferlie**: Het is heel jammer als de heer Van Andel het allemaal zo goed weet dat hij zich daar vervolgens niets van aantrekt. Het budgetrecht ligt bij de raad. Als er één orgaan is dat naar de inwoners en naar de betrokken partijen, want daar gaat het natuurlijk over, duidelijkheid kan verschaffen dan is het de gemeenteraad. Maar u trekt denk ik uw keuteltje hier weer op in. Wel mooie woorden maar op dit punt gaat u niet die garantie geven want u vertrouwt op een wethouder. Dat kan, maar de gemeenteraad gaat erover, zoals u zelf ook weet, maar kennelijk geen invulling aan wilt geven.

De heer **Van Andel**: Ik kan het nog een keer herhalen, maar dat heeft weinig zin denk ik.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Krol ChristenUnie/SGP.

De heer **Krol**: Dank u wel voorzitter, allereerst een compliment voor de consequentie opstelling van het CDA, want zij zijn in de afgelopen jaren wel consequent gebleven. Ik wil wel ingaan op een soort van schijnbare tegenstelling waarbij nostalgie versus ambitie werd gezet. Ik denk dat dit zou kloppen op het moment dat je nostalgie alleen vertaalt als een verlangen naar wat voorbij is. Je kunt nostalgie ook zien als een inspiratiebron van kracht, verbinding en betekenis en daarmee ook een prachtige basis om vooruit te kijken.

Over de moties, de motie sluitende exploitatie voor een kansrijke start, daar zijn wij in de basis positief over maar daarbij wel de kanttekening dat wij niet zomaar een opneemregeling voorstaan. Dus met andere woorden in de verdere uitwerking hopen wij vooral dat er voldoende prikkel blijft voor het bestuur van de nieuwe stichting om te streven naar een break-even situatie.

De motie reality check ademt voor ons te veel toch een stukje wantrouwen uit. Wij hebben een investeringsbudget beschikbaar gesteld. Het is helder wat de opdracht is. Wat ons betreft ligt de bal nu bij het college. Wij hopen op enig moment te horen dat het gelukt is dan wel dat er nog ergens een knelpunt is waar op bijgestuurd moet worden of niet.

De heer **Tekir** bij interruptie: Voorzitter dank u wel, deze reactie van de ChristenUnie/SGP verbaast mij wel een beetje moet ik eerlijk bekennen. Ik ken de fractie als ook één van de financiële gewetens van deze gemeenteraad. Wij hebben het hier vanavond niet voor het eerst over een onafhankelijke toetsing waar wij om vragen. Wij hebben in het verleden ook weleens gezamenlijk zij aan zij weliswaar in second opinions in verschillende trajecten gevraagd om deze borging met elkaar zeker te stellen. De laatste keer heb ik dat samen met uw fractie gedaan voor het i_lab waarbij u sterk van mening was en een sterk voorstander was van zorgvuldigheid in een proces opbouwen. Voordat wij het gevoel van willekeur krijgen, kunt u ons meenemen in wanneer u zo'n onafhankelijke toetsing dan wel een teken van zorgvuldigheid vindt en wanneer niet? Nu komt het wel over als willekeur.

De heer **Krol**: Ja, daar wil ik best voor een deel op ingaan, maar ik wil het wel houden bij De Nieuwe Doelen, of het Cultuurhuis. Ja, er kunnen redenen zijn om een second opinion te vragen, maar nu is dat nog niet aan de orde want wij hebben gewoon duidelijk welk budget er beschikbaar is gesteld. Wij weten welke opdracht er ligt. Op het moment dat er signalen komen dat wij de plank helemaal misslaan, zou dat een moment kunnen zijn. Nu is dat gewoon echt nog niet aan de orde.

De heer **Tekir**: Voorzitter, dit blijft toch onduidelijk. Ook bij het i_lab hebben wij destijds bij een exploitatiebegroting die allerlei vragen oproep met u samen, overigens ook met andere partijen die zich dat misschien nog zullen herinneren (VVD en Gorcum Actief), actief gepleit voor zo'n toetsing. Het blijft mij helaas onduidelijk, en daarmee blijft het beeld van willekeur bestaan, wanneer u dat wel en niet toepast.

De heer **Krol**: Ja, dat vind ik heel vervelend voor de heer Tekir. Blijkbaar leeft er bij uw fractie een onderbuikgevoel op dit dossier, maar dat is bij onze fractie gewoon niet aan de orde. Daarmee zeg ik niet dat er helemaal geen risico's zijn. Nee, op elk groot besluit dat wij hier nemen zitten risico's. Soms moet er teruggekomen worden op situaties, maar ik heb geen enkele indicatie dat de partijen die nu aan het rekenen zijn op dit dossier de plank aan het misslaan zijn. Ik vind het voor nu allemaal voorbarig. Ik wil daar wel even op doorgaan. U noemde net wij moeten voorkomen dat dit een Nieuwe Doelen 2.0 wordt met gelijke risico's en dan denk ik hoe vaak moeten wij dat nog zeggen? De opzet van dit Cultuurhuis is dusdanig anders ten opzichte van het oude commerciële theater dat de risico's gewoon ook echt niet te vergelijken zijn. Ik hoop dat u dat ook meeneemt. Ik heb in mijn eerste termijn gezegd er zijn risico's, maar die zijn wat ons betreft beheersbaar. Daar kunnen wij prima mee uit de voeten.

De motie eerlijk speelveld dan nog, dat vinden wij geen goed idee. Er ligt huiswerk bij het college om de juridische elementen uit te zoeken. Allerlei vraagstukken die te maken hebben met marktwerking en dergelijke. Als wij nu een focus leggen op een notitie op dit onderwerp naast dat huiswerk dan gaat het volgens mij vooral bijdragen aan dat partijen in de stad tegenover elkaar komen te staan in plaats van dat zij samen optrekken en elkaar versterken. Dus die zullen wij niet steunen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Santen VVD.

De heer **Van Santen**: Ja, dank u voorzitter. De moties, allereerst de motie reality check die oproept tot onafhankelijke toetsing van de definitieve bouw- en exploitatiebegroting voordat het investeringskrediet wordt vrijgegeven. Wij begrijpen die wens tot zorgvuldigheid, maar wij constateren ook dat al best veel onderdeel is van het reguliere proces van het college, de ambtelijke organisatie en extern. Daarmee is wat onze fractie betreft de zorgvuldigheid geborgd. Wij hebben ook geen indicaties, zoals de heer Krol al zei. Wij denken dat de raad wel volledig in positie blijft en daarom gaan wij de motie niet steunen.

De motie sluitende exploitatie, die richt zich op de exploitatie van de nieuwe stichting en die zien wij als een constructief signaal. Niet omdat er sprake is van een heel groot probleem, maar om te benadrukken dat het eindbeeld een financieel gezonde en toekomstbestendige stichting moet zijn. Ondanks dat het aanloopresultaat beperkt is en onderdeel is van de opstartfase en die exploitatie ook best wel groeit en aansluitend een positief resultaat spreekt u met de motie wel uit dat het college hier meer expliciet op stuurt en de raad ook informeert bij de verdere besluitvorming. Vanuit die optiek kan onze fractie de motie steunen.

De motie gelijk speelgeld, ook daarin onderschrijft onze fractie het belang van de transparantie, dat wordt daar ook in benoemd en het voorkomen van verdringing binnen het culturele aanbod. Tegelijkertijd constateren wij ook dat het Cultuurhuis bewust geen concurrerende, professionele programmering krijgt maar aanvullend een maatschappelijke rol vervult. Het risico op een ongelijk speelveld is daarmee wellicht beperkt, maar het blijft wel een punt dat zorgvuldig gevolgd moet worden wat ons betreft. Juist daarom vinden wij dit onderwerp ook wel beter passen bij de volgende fase van besluitvorming wanneer de tariefstructuur, doorbelasting, governance en samenwerking wat meer concreet zijn uitgewerkt. Op dit moment kun je daar nog niet een hele integrale afweging op maken. Dus in plaats van nu vooruit te lopen op de keuzes die nog gemaakt zullen worden, vonden wij het eigenlijk wel een goede suggestie wat de wethouder zei, misschien dan toch aanhouden en dan ...

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Dat wat het allerbeste zou zijn, is het hele raadsvoorstel aanhouden omdat het gewoon niet af is. Als dat gebeurt kunnen wij ook deze motie aanhouden en dan lopen wij weer gelijk op. Dit voorstel is helaas prematuur en zeker prematuur qua blijdschap.

De heer **Van Santen**: Nu spreekt u uzelf een klein beetje tegen in de zin van dat wij het voorstel moeten aanhouden. Ik heb het puur over de motie. Ik dacht dat u daarnet zei dat wij graag verder willen met elkaar met het Cultuurhuis en ook de volgende stap willen zetten.

De heer **Schefferlie**: Ja, natuurlijk moet je wel verder alleen wordt nu de indruk gewekt, dat is eigenlijk de kern van ons betoog vanavond, dat u al een geloofwaardige exploitatie kunt overleggen en dat u al weet hoe de governance eruit kan zien. Terwijl als u alle onderzoeksvragen waarvan het college zelf zegt dat moeten wij allemaal nog eens een keer heel goed uitzoeken, dat moet allemaal nog gedaan worden en daarom is dit vooral een toneelstuk om te laten zien kijk eens hoe goed wij bezig zijn. Het is gewoon nog niet af en dat vind ik gewoon zo jammer. Hallucineren is het woord van het jaar geworden voorzitter, dat risico loop je gewoon op deze manier. Dat vinden wij gewoon jammer, niet eerlijk, niet fair. Wij gunnen iedereen zijn blijdschap, maar laat de Gorinchemer zien wat het echt kost. Dat kunt u gewoon nog niet.

De heer **Van Santen**: Ik hoop niet dat uw pleidooi ook een toneelstuk is, absoluut niet. Ik denk gewoon dat wij juist verder moeten met elkaar en in die optiek vinden wij eigenlijk uw motie niet eens onaardig. Het is alleen het momentum waarvan wij zeggen laten wij dat later integraal beter afwegen. Voor ons staat wel voorop dat het Cultuurhuis en de stichting die goede start ook maken en zich ook financieel gezond ontwikkelen. Wat ons betreft oog voor samenwerking, complementariteit en maatschappelijke waarde voor de stad. Dat roept de motie ook op en dat onderschrijven wij.

De heer **Schefferlie**: Ik vind de reactie op de motie helemaal niet negatief, alleen ik bedoelde meer te zeggen van diezelfde argumentatie had juist in het bijzonder voor het hele voorstel moeten gelden.

De heer **Van Santen**: Oké, maar terug naar de motie, ik denk dat uw motie niet eens onaardig is, maar wij willen in ieder geval op naar die levendige en bruisende stad. Volgens mij u ook dus dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw De Groot PvdA.

Mevrouw **De Groot**: Ja, dank u wel voorzitter. In mijn eerste termijn heb ik al positief gereageerd op de moties en aangegeven dat wanneer de wethouder met zwaarwegende redenen zou komen wij misschien van mening zouden veranderen. Wat ik zag was dat de wethouder de moties als complimenten ontving, maar niet wilde omarmen. Sterker nog, één van de moties is ook een toezegging en dan snap ik niet waarom hij dat niet zou kunnen ondersteunen als een uitspraak van de raad. Dus al met al geen zwaarwegende redenen om onze steun in te trekken.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Klein Stadsbelang.

De heer **Klein**: Bedankt voorzitter, ik wil eigenlijk nog even beginnen, ik weet het niet zeker dus ik noem even geen namen, maar ik heb gehoord in ieder geval dat iemand nog noemde dat het een project is voor een select gezelschap. Ik wil hier eigenlijk nogmaals een keertje onderstrepen dat zeer veel partijen uit het culturele veld zich hierover gemeld hebben die praktisch voor het hele jaar de zaal al vol konden plannen, alsook alle gebruikers van de Bibliotheek. Dus dat wij het hier hebben over iets wat onze stad heel erg goed kan gebruiken en ons juist stappen verder kan brengen. Dat wil ik in ieder geval nog gezegd hebben. Ik weet het even niet meer precies wie dus dan moet je ook geen namen noemen natuurlijk.

Wat mij een beetje verbaasd voorzitter, is dat wij de hele tijd, wij hebben een aantal discussies gaande hier in de raad, over wij moeten transparant zijn, wij moeten alles dubbel checken, et cetera. Wat ik dan een beetje jammer vind is dat wij in alle voorgaande dossiers altijd een enorme grote mond hebben. Wij willen meer inspraak, wij willen meegenomen worden in alle projecten en dan wordt het een keer gedaan, wij gaan stap voor stap door een project heen en dan hebben wij op al

die tussenstappen allemaal commentaar. Wij willen daar allemaal dingen van vinden. Ik vind dat gewoon heel erg jammer, voorzitter, want als je dus even het raadsvoorstel simpel leest dan staat het ook gewoon in het vervolgproces. Daar staat gewoon in één alinea heel duidelijk wat er nu gedaan gaat worden. Inderdaad al die zaken die nu gevraagd worden van die moeten wij dubbelchecken, daar moeten wij meer geld tegenaan gooien, want het klotst toch al tegen de plinten aan. Ja, sorry voorzitter, dat wordt dus nu uitgezocht. Als zo meteen blijkt dat het inderdaad een hele louche begroting is die dan voorgelegd wordt, ja dan geef ik u groot gelijk om te zeggen die moeten wij dubbelchecken, maar op dit moment lijkt mij dat echt heel voorbarig.

De heer **Schefferlie** bij interruptie: Voorzitter, natuurlijk is het goed om stap voor stap meegenomen te worden, alleen dan wel in de goede volgorde. Je gaat toch niet eerst schetsen alsof je de financiën weet terwijl de zaken die daaraan ten grondslag moeten liggen straks nog uitgezocht gaan worden. Dat is eigenlijk ons hele verhaal. Natuurlijk stap voor stap, maar doe het in een eerlijke volgorde. Dan hoeft u er straks niet op terug te komen, wat nu wel het geval wordt.

De heer **Klein**: Ja, daarbij doet de heer Schefferlie natuurlijk de aanname dat ergens op teruggekomen moet worden. Volgens mij is dit precies het stap voor stap meenemen van de raad. Van wij presenteren u iets, kunnen wij daarmee verder, wij gaan het verder uitzoeken en dan worden dus al die onzekerheden uitgezocht. Mocht blijken dat daar inderdaad zaken niet kloppen dan moet er inderdaad bijgestuurd worden want het moet allemaal kloppen voordat je überhaupt doorgaat naar een aanbesteding et cetera, et cetera. Dus voorzitter, volgens mij wordt er heel selectief geshopt in argumenten om er wat van te vinden en ik zou vooral willen zeggen tegen iedereen hier in de raad omarm het nu dat wij hier zo'n transparant en open proces aan het doorlopen zijn. Dat is een meerwaarde voor ons, een meerwaarde voor de stad. Wat ons betreft, zojuist ook al gezegd, krijgt dit voorstel een volmondige ja.

De heer **Tekir** bij interruptie: Voorzitter, dit nodigt toch uit om te reageren. Kijk, stap voor stap betekent in mijn beleving niet dat wij in iedere stap met nieuwe uitwerkingen komen, voortschrijdend inzicht en eventuele nieuwe tekorten. Dat is wat wij nu al enkele jaren zien. Om het even in perspectief te brengen, wij hebben in deze raad akkoord gegeven op een zwembad dat meer dan € 20 mln. zal kosten met een enorm slagvaardig besluitvormingsproces, ik meen in enkele maanden, omdat daar weliswaar stappen in werden genomen maar geen nieuwe uitwerkingen volgden. Dat was van meet af aan duidelijk en de raad werd daar ook voldoende in meegenomen. Voorzitter, dit traject van het Cultuurhuis is wezenlijk anders. Hier komt in iedere stap weer een nieuwe uitwerking met nieuwe vragen en onzekerheden. Dat maakt, mijnheer Klein, dat zorgvuldigheid in dit traject noodzakelijker is dan in andere trajecten.

De heer **Klein**: Ja voorzitter, onzekerheden zitten denk ik vooral aan de andere kant van deze zaal op dat punt, want die voel ik dus helemaal niet. Die worden dus inderdaad uitgewerkt. Wij gaan er stap voor stap doorheen. Wij zijn inderdaad, want laten wij niet vergeten, in een traject van een paar jaar waarin heel veel onderzoeken zijn gedaan van een groot cultureel podium naar een Cultuurhuis gegaan. Daarom heb je dus elke keer weer wij moeten het anders gaan berekenen. Hoe is dat ontstaan? Omdat er heel goed is onderzocht en rondgevraagd in het veld waar hebben wij in Gorinchem nu echt behoefte aan. Dat is dus deze opzet. Ja en dan kom je inderdaad een keer terug en dan bereken je het nog een keer. Volgens mij is dat dus deze tussenstap en die is heel fundamenteel hierin, waarmee wij dus weer opnieuw zeggen ja u zit nog steeds in de goede richting, Wij ervaren als raad dat dit de behoefte er is van de stad. Bedankt voor deze controlestap. Nu gaan wij het uitrekenen. Zo meteen liggen al die cijfers er, net als bij het zwembad, en dan denk ik dat wij op dat moment helemaal geen twijfel hoeven te hebben aan hoe deze organisatie dat opgezet heeft. Wat ons betreft geen twijfel in de ambtelijke organisatie of de partijen waarmee samen wordt gewerkt hierin. Vooral doorgaan en ik hoop dat ik na de verkiezingen hier weer mag zitten en het hierover mag hebben.

De heer **Tekir**: Voorzitter, ik hoop dat u aan dezelfde kant blijft zitten.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Oversteeg CDA.

Mevrouw **Van Oversteeg**: Ja voorzitter, dank. Ik kan het toch niet laten om even op de nostalgie opmerking van de heer Krol te reageren, want inderdaad daar vinden wij elkaar. Maar u gaat er wel aan voorbij dat wij hierin een principieel andere keuze maken. Het gaat over het investeren van schaarse middelen die wij wat dat betreft meer toekomstgericht en breder voor de stad willen inzetten. Dat is ook gelijk een bruggetje naar de bijdrage van de heer Klein daarnet die het over het selectie gezelschap had. Om even bij hem in herinnering te brengen, ik was het die dat heeft gezegd. Ik weerspreek ook niet dat dit een bredere doelgroep zal aanspreken, maar ook hierin geldt weer € 800.000 per jaar voor iets wat slechts beperkt aanvullend is op wat wij al hebben. Het rijke aanbod wat wij al hebben in de stad, daarbij kiezen wij simpelweg voor een andere weg.

De heer **Klein** bij interruptie: Voorzitter, dat is dus een Bibliotheek die nodig aan vervanging toe is en een cultureel veld waarvan denk ik 98% volmondig heeft gezegd wij willen daar aan de slag. En dan heb ik het alleen over de maatschappelijke activiteiten die daar plaats kunnen vinden en nog niet eens over alle scholen die daar heel graag heen zouden willen gaan. Dat is volgens mij een hele brede doelgroep. Het is een gigantische aanvulling, iets wat nu uit de stad gaat.

Mevrouw **Van Oversteeg**: Nou voorzitter, ik zou de heer Klein graag in herinnering willen brengen dat wij hierover een amendement hebben ingediend omdat wij precies voor dit probleem een oplossing hebben gezien. Dat wij 1.) zien dat wij daar ontzettend goed gebruik kunnen maken van de faciliteiten die er zijn, 2.) dat wij graag geld uittrekken voor een toekomstbestendige bieb. Dat hoeft wat ons betreft niet perse op deze plek, maar die discussie voeren wij vanavond niet dus ik laat mij ook niet verleiden om daar verder op in te gaan. En dat wij vervolgens nog ontzettend veel geld overhouden om in de breedte te investeren. Dus dat je daarmee eigenlijk nog veel verder kan verrijken in plaats van slechts aanvullen. Voorzitter, wij staan daar eigenlijk nog heel erg achter. Wij hebben getwijfeld om dat gewoon nog een keer in te dienen, maar ik heb mijzelf de moeite bespaard.

Voorzitter, de tegenstelling die wij vanavond wel in het debat zien, dat vinden wij toch wel lastig, dat is dat je aan de ene kant ziet wij omarmen het besluit, wij omarmen de ambitie en de vergezichten en hoe mooi zou het toch allemaal zijn. Maar op het moment dat het gaat over risico's, over tekorten en vooral over dekking, ik heb niemand daarover gehoord, geeft niemand thuis. Dat schuiven wij allemaal door. Dat voorzitter, vind ik echt een zorgwekkend perspectief.

Ten slotte ten aanzien van de moties, wij zullen deze niet steunen, want je kunt wel een stootkussen op de muur bevestigen, maar je rijdt er alsnog tegenaan.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Hamann Gorcum Actief

Mevrouw **Hamann**: Dank u wel voorzitter, dat stootkussen dat vind ik geweldig gevonden hoor. Ik denk dat wij maar gewoon reageren op de moties die ingediend zijn. Ik wil de wethouder danken voor zijn toezegging, hij gaat nog wat uitzoeken dus misschien horen wij dat nog. Ik begin bij motie M01 en die noem ik even kortweg de nuloptie. Uit mijn betoog zal duidelijk gebleken zijn dat wij de nuloptie volstrekt onvoldoende vinden. Als je een nieuwe stichting opzadelt eigenlijk met dit soort uitgangspunten dan is dat een mission impossible. Een nieuwe organisatie, zeker in een gebouw dat al 15 jaar zo'n beetje leegstaat, zal weer helemaal vanaf de grond moeten opbouwen. Dat duurt misschien wel 3, 4, 5 jaar. Daar is echt wel even een impuls voor nodig, maar goed op dit moment zit dat niet in het plan. Het plan moet ook nog verder uitgewerkt en berekend worden dus wij wachten braaf af hoe dat gaat uitpakken. Dus wij gaan niet voor de nuloptie, zeker niet.

Motie M02 de reality check, ook daar weer hetzelfde verhaal. De berekeningen zijn er nog niet, het is niet af, dat ben ik helemaal eens met de heer Schefferlie. Dat gedeelte is nog niet af. Het gaat allemaal over naar de nieuwe raad volgend jaar. Dat is volstrekt duidelijk. Ik denk dat wij dan nog heel veel kunnen checken en bekijken, vooralsnog wil ik eerst de mensen met wie wij nu werken in de gemeente maar ook de bedrijven die gevraagd zijn op dit moment het vertrouwen geven. Ga alstublieft rekenen en kom met een plan. Dat is echt wel onze insteek.

De motie over het gelijke speelveld, daarover heb ik in eerste termijn al het één en ander gezegd. Jazeker, er moet een gelijk speelveld zijn, maar zoals ik de stukken nu lees, ontstaat er een situatie in Gorinchem waarbij twee kleinere theaters wel een budget hebben voor professionele podiumkunsten en de grote zaal (eigenlijk moet ik zeggen de nieuwe zaal, wat zo heel groot is hij niet) daar is geen kans voor zoiets. Dat vind ik een ongelijk speelveld dus wij gaan als het cultuurbeleid aan de orde is volgende maand, dat is al snel, met een voorstel komen om de podiumkunsten anders te financieren. Tot zover, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan hebben wij volgens mij alle sprekers gehad vanuit de raad en kijk ik weer naar het college, wethouder Polatli.

Wethouder **Polatli**: Dank u wel voorzitter, volgens mij zou ik nog terugkomen met één antwoord richting Gorcum Actief, mevrouw Hamann. Het is inderdaad zoals ik dacht, de op te richten stichting die daar dan geen professionele voorstellingen programmeert, maar ieder ander dat daar wel zou kunnen doen. De partijen die dat nu doen, maar volgens mij kan daar ook zomaar een andere partij bij komen die ook een beroep doet op die subsidie en ook een locatie nodig heeft. Volgens mij is het niet de bedoeling dat er voor de rest niets meer mogelijk is in de stad.

Mevrouw **Hamann**: Voorzitter, dat is een mogelijkheid dus dan is er een mogelijkheid dat er misschien wel vanuit één van de andere podia een grotere voorstelling wordt georganiseerd in de zaal met 400 stoelen. Dat is een goed idee, maar zoals het nu in de governance staat, kan het niet. In de governance staat dat er alleen amateurgezelschappen terechtkunnen. Ik denk dat je dat gewoon moet veranderen in gezelschappen. Het hoeft niet perse alleen maar amateur te zijn lijkt mij.

Wethouder **Polatli**: Wat de stichting zelf kan doen, is wat daar staat volgens mij, maar ik neem dit toch nog mee naar het finale stuk. Voorzitter, volgens mij heb ik niet veel nieuwe vragen gehoord.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan hebben wij hiermee de tweede termijn gehad en gaan wij stemmen over de moties en het raadsvoorstel. Wij hebben drie moties.

Stemming motie M01: Sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het Cultuurhuis

De **voorzitter**: Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Plus is voor, min is tegen. De stemming is gesloten, wij wachten op de aanslag.

Voor stemmen de fracties van: Stadsbelang, Democraten Gorinchem, PvdA, VVD, ChristenUnie/SGP, D66 en SP.

Tegen stemmen de fracties van: Gorcum Actief en CDA.

Dit houdt in dat motie M01 is aangenomen met 19 stemmen voor en 4 stemmen tegen.

Stemming motie M02: Reality check Cultuurhuis

De **voorzitter**: Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Plus is voor, min is tegen. De stemming is gesloten, wij wachten op de uitslag.

Voor stemmen de fracties van: Democraten Gorinchem, PvdA en D66.

Tegen stemmen de fracties van: Stadsbelang, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, CDA en SP.

Dit houdt in dat motie M02 is verworpen met 7 stemmen voor en 16 stemmen tegen.

Stemming motie M03: Open coulissen, eerlijk speelveld

De **voorzitter**: Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Plus is voor, min is tegen. De stemming is gesloten, wij wachten op de uitslag.

Voor stemmen de fracties van: Democraten Gorinchem, PvdA en D66.

Tegen stemmen de fracties van: Stadsbelang, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, CDA en SP.

Dit houdt in dat motie M03 is verworpen met 7 stemmen voor en 16 stemmen tegen.

De **voorzitter**: Dan breng ik het raadsvoorstel in stemming. Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen?

Stemverklaring de heer **Schefferlie**: Zoals wij al betoogd hebben vinden wij het voorstel totaal niet af. Waar wij behoefte aan hebben is dat de gebruikers van het Cultuurhuis, waar wij voor zijn, overtuigd kunnen zijn dat hun bezoeken daar en het gebruik betaalbaar worden en dat andere faciliteiten in de stad niet weggeconcentreerd worden. Daar zijn wij niet van overtuigd en wij willen eigenlijk als aanmoediging het college vragen eerst het huiswerk te doen en dan pas de blijdschap en daarom gaan wij tegen stemmen. Wij zijn voor het Cultuurhuis maar niet voor de manier waarop omdat dit voorstel eigenlijk niet af en niet onderbouwd is.

Stemverklaring de heer **Tekir**: Om maar in de metafoor van de zijwielen te blijven, wij hebben vanavond getracht om twee afspraken met elkaar te maken waardoor wij het vertrouwen in het Cultuurhuis konden versterken. Eén van die afspraken hebben wij kunnen maken, de andere niet. Ik kijk de heer Van Andel even aan, een fiets met één zijwiel, ik ben bang dat die niet heel ver komt. Dat brengt ons in een spagaat. Aangezien het een tussenstap is en er nog een uitwerking volgt, wil ik nu al de winstwaarschuwing geven dat de toetsing die wij graag geborgd willen hebben in het proces na vanavond door ons in ieder geval niet van tafel wordt geveegd, maar dat wij daar in een later stadium graag op terugkomen. Met die aankondiging kunnen wij nu instemmen met deze tussenstap, maar niet meer dan dat.

De **voorzitter**: Anderen nog? Dat is niet het geval. Wij gaan stemmen over het raadsvoorstel.

Voor stemmen de fracties: Stadsbelang, PvdA, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, D66 en SP.

Tegen stemmen de fracties: Democraten Gorinchem en CDA.

Dit houdt in dat het raadsvoorstel is aangenomen met 18 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

7b. Actualisatie Subsidieverordening

De **voorzitter**: Wij gaan naar het volgende agendapunt, beleidskader Subsidies gemeente Gorinchem vanaf 2026 en de Algemene Subsidieverordening gemeente Gorinchem 2026. Het voorstel is om het Beleidskader subsidies gemeente Gorinchem vanaf 2026 en de Algemene subsidieverordening gemeente Gorinchem 2026 vast te stellen en het Beleidskader subsidies gemeente Gorinchem en de Algemene subsidieverordening gemeente Gorinchem beide daterend uit 2020 in te trekken. Ook hier heeft de agendacommissie aangegeven drie minuten spreektijd per fractie en de tweede termijn vanaf de zitplaats. Dan geef ik allereerst het woord aan de heer Van der Geest CDA.

De heer **Van der Geest**: En dan nu het echt belangrijke onderwerp van de avond voorzitter, de actualisatie van het subsidiebeleid. Er was grote overeenstemming in de B&A dat de actualisatie op hoofdlijnen gewoon goed is en verbeteringen heeft zoals de meerjarige subsidie, de mogelijkheid daarvoor. Er waren twee punten, één punt zal de SP zo nog duiden, een ander punt, dat was mede

door de inspreker, er leek aan de voorkant brede steun te zijn om de grenzen wat te verruimen die in het beleidskader stonden. Daarvoor gaan wij een amendement indienen samen met mevrouw De Groot en de heer Tekir om de grenzen voor de subsidiekaders te verhogen van tussen de € 5.000 en € 50.000 om die van € 50.000 te verhogen naar € 80.000 en de vanaf € 100.000 te verhogen naar € 150.000. Onze fractie ziet voldoende aanknopingspunten in de inhoudelijke verantwoording die sowieso nu al voor tussen de € 5.000 en € 80.000 gegeven moet worden en de financiële verantwoording op het gebied van activiteiten met uitgaven en inkomsten. Wij hebben voldoende vertrouwen in onze maatschappelijke partijen die de subsidie goed gebruiken, doelen goed bereiken met elkaar dat wij de kosten voor een accountant niet in verhouding vinden staan met de grenzen die er tot nu toe waren dus daarom dienen wij het amendement verhogen verantwoording en verantwoordelijkheid in. Een grens is altijd arbitrair, maar wij vinden deze grenzen meer in verhouding staat tot de kosten die gemaakt moeten worden.

Amendement A01

Titel: Verhogen verantwoording en verantwoordelijkheid

Indieners: Joost van der Geest (CDA), Paulien de Groot (PvdA), Ilhan Tekir (D66)

Wijzigt beslispoint 1 van het voorgestelde besluit als volgt:

Het Beleidskader Subsidies Gemeente Gorinchem vanaf 2026, gewijzigd vast te stellen, met dien verstande dat de categorieën voor het verantwoordingsregime subsidie als volgt worden aangepast:

- Tot en met 5.000
- Tussen 5.000-80.000
- Vanaf 80.000
- Vanaf 150.000

Wijzigt beslispoint 2 van het voorgestelde besluit als volgt:

De Algemene Subsidieverordening gemeente Gorinchem 2026, gewijzigd vast te stellen, met dien verstande dat de bedragen in de artikelen 15 (subsidies tussen €5.000 en €100.000) en 16 (subsidies vanaf €100.000) van de verordening als volgt worden aangepast:

- Tot en met 5.000
- Tussen 5.000-80.000
- Vanaf 80.000
- Vanaf 150.000

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Houwelingen SP.

De heer **Van Houwelingen**: Dank u wel voorzitter, als raad hebben wij vandaag de taak om richting te geven aan het subsidiebeleid van onze gemeente. Subsidies zijn een belangrijk instrument om het welzijn, de leefbaarheid en de ontwikkeling van Gorinchem te ondersteunen. Vanavond ligt het nieuwe beleidskader subsidies en de algemene subsidieverordening 2026 voor. Met dit voorstel maken wij het proces duidelijker, eerlijker en makkelijker. Subsidies sluiten voortaan beter aan bij onze gemeentelijke doelen en de verantwoording wordt proportioneel zodat organisaties minder lasten ervaren. Het openbaar maken van de jaarrekeningen van de subsidieontvanger zorgt voor transparantie en versterkt het vertrouwen van onze inwoners. Daarom dat wij het als SP van harte eens zijn met deze aanvulling. Echter de grens vanaf € 100.000 is wel erg hoog. Weinig subsidies halen deze grens terwijl subsidies wel publiek geld zijn. Het zou logisch zijn dat iedereen kan inzien hoe deze middelen besteed zijn en daarom dienen wij het volgende amendement in. Ik had het amendement al rondgestuurd, maar de heer Vink van de griffie heeft het amendement aangepast, dank daarvoor, de strekking blijft wel hetzelfde. Het amendement vraagt om een aanpassing van het beleidskader subsidies met als kernpunt dat het jaarverslag van organisatie die een subsidie ontvangen vanaf € 50.000 openbaar moet worden gemaakt. Omdat bij subsidies vanaf € 50.000 toch

al een accountantsverklaring verplicht is, moet deze organisatie ook al een jaarrekening opmaken en is het delen van deze jaarrekening een eenvoudige en logische stap. Zo voldoen organisaties niet alleen aan de regels, maar dragen zij ook bij aan een cultuur van openheid en vertrouwen.

Amendement A02

Titel: Publieke verantwoording voor publiek geld.

Indiener: Ariën van Houwelingen (SP),

Wijzigt *beslispunt 1 van het voorgestelde besluit als volgt:*

1. *Het Beleidskader subsidies gemeente Gorinchem vanaf 2026 (D-1000404) gewijzigd vast te stellen, met dien verstande dat in paragraaf 4.2.2 Subsidies tussen € 5.000 en € 100.000 na de zin:*

“Voor subsidies vanaf € 50.000 is daarnaast een beoordelingsverklaring van een onafhankelijke accountant verplicht.”

de volgende zin wordt toegevoegd:

“Een aanvullende eis is dat de subsidieontvanger het jaarverslag openbaar publiceert, bijvoorbeeld via de eigen website.”

De heer **Van Houwelingen**: Ik wil gelijk even doorgaan op wat de heer Van der Geest zojuist heeft verteld. Bij de B&A was al duidelijk dat bij enkelen de wens leeft om de grens op te hogen en daarom is het amendement verhogen verantwoording en verantwoordelijkheid ook geen verrassing. Bij de B&A heb ik aangegeven dat ik op dat moment geen grote bezwaren had tegen het verhogen van de grens, maar ook geen directe voorstander was. Nu wij ruim een week verder zijn zie ik toch wat meer punten om deze grenzen niet te verhogen. De verklaring van de accountant heeft als doel om zekerheid te bieden dat subsidies worden besteed waarvoor deze zijn bedoeld. Een verdere verhoging naar € 80.000 en € 150.000 geeft meer risico's. Ik moest eigenlijk denken aan de reclameslogan “vertrouwen is goed, maar controle is beter”. Als ik goed heb geluisterd in de I&O zijn de bedragen, die ook door de spreker destijds zijn meegegeven, hij refereerde aan Dordrecht (€ 80.000) en Utrecht (€ 125.000). Dat de grenswaarden daar hoger zijn is logisch omdat volgens het subsidieregister Dordrecht bijna € 50 mln. aan subsidies uitgeeft en Utrecht € 250 mln. (8x of 39x zo groot dan onze € 6,1 mln. gebaseerd op 2024). Dat de indieners van het amendement in hun motivatie alleen de kosten van de accountant meegeven als reden vinden wij te karig om de grenzen op te hogen. Wij hebben begrepen dat voor de beoordelingsverklaring de kosten voor een accountant ongeveer tussen de € 2.000 en € 6.000 uitkomen en voor de controleverklaring tussen de € 6.000 en € 12.000. Dat staat niet in verhouding tot een verhoging van € 30.000 en € 50.000 dan was € 55.000 of € 110.000 passender geweest. Wanneer je dan ook nog meeneemt dat bij de meerjarige subsidie deze kosten kunnen worden verdeeld over meerdere jaren vallen de grenzen van € 50.000 en € 100.000 enorm mee. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Tekir D66.

De heer **Tekir**: Voorzitter, ik had mij aangemeld zo nodig. Wij hebben het voorstel van het CDA mede ingediend dus ik sluit mij aan bij de woorden die de heer Van der Geest heeft uitgesproken.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer De Pagter ChristenUnie/SGP.

De heer **De Pagter**: Dank u wel voorzitter, met de herziening van het subsidiebeleid zijn de doelen meer transparantie, consistentie en betere controle op de besteding van publieke middelen gewaarborgd. Het nieuwe beleidskader brengt duidelijke criteria voor toekenning en verantwoording. Zoals wij al eerder hebben gezegd tijdens de I&O en de B&A zijn wij het eens met deze hervorming. Wij zijn daar positief gestemd over en verwachten ook dat dit beleid zal bijdragen

aan een evenwichtige en heldere toekenning van subsidies met een passende controle op de uitvoering en de besteding. Het gaat daarmee niet alleen om de rechtmatigheid die versterkt wordt, maar ook het vertrouwen dat subsidies daadwerkelijk ten goede komen aan de doelen waarvoor deze bedoeld zijn en ook in lijn liggen met het beleid dat onze gemeente voert.

Wat betreft het amendement van de SP daar zijn wij over aan het nadenken. Het klinkt sympathiek, maar aan de andere kant zou je verwachten dat iedereen die een bepaalde subsidie krijgt ook een bepaalde verantwoording publiceert en dat het niet nodig zou moeten zijn om dit in beleidskaders vast te leggen. Dus daar zijn wij nog even over aan het nadenken en kijken wat de reactie is van de wethouder.

Wat betreft het amendement van het CDA, dat zullen wij niet steunen. De controles op de gemeente zelf en de controles die gedaan worden op subsidies die nemen toe. De beleidskaders en richtlijnen daarvoor worden steeds strakker. Een bedrag van € 50.000 ophogen naar € 80.000 betekent dat kijkend naar het jaar 2020 en 2025 dat over zo'n € 600.000 aan subsidies nog geen verantwoording afgelegd hoeft te worden. Gezien de bedragen die daarmee gemoeid zijn voor de beoordelingsverklaring van de accountant, dat zien wij als onderdeel van de subsidieaanvraag, je kunt daar rekening mee houden. Bij meerjarige subsidies kunnen die kosten ook uitgesmeerd worden. Wij zullen dat niet steunen. Dat was het, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Veldheer VVD.

Mevrouw **Veldheer**: Dank u wel voorzitter, het voorstel dat voor ons ligt voor de actualisatie van ons subsidiebeleid lijkt een sterk en toekomstig fundament voor de subsidies vanaf 2026. Het is wat ons betreft een goed stuk omdat drie duidelijke verbeteringen worden doorgevoerd. Een heldere structuur en de regels zijn overzichtelijk opgebouwd waardoor zowel onze organisatie als de aanvragers beter weten waar zij aan toe zijn. Dat vergroot de transparantie en vermindert misverstanden. Daarnaast zijn de toetsingscriteria aangescherpt en dat sluit beter aan bij de beleidsdoelen, wij kijken ook meer naar de daadwerkelijke effecten. Dat maakt de besteding van het gemeenschapsgeld doelgerichter en het geeft ons als raad betere mogelijkheden om te sturen. Tot slot leidt het nieuwe beleid tot proportionele verantwoording. Kleine organisaties worden meer ontlast, waar bij grotere bedragen de noodzakelijke controle behouden blijft. Dat is modern, efficiënt en rechtvaardig. Wij hebben nog nagedacht over de verruiming van het subsidieplafond. Wij hebben een vraag voor de wethouder. Hoeveel aanvragers hebben daar voor- of nadeel van? Dat antwoord wachten wij even af, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Boutachkourt Democraten Gorinchem.

De heer **Boutachkourt**: Voorzitter dank u wel, als u het toestaat doe ik het even vanaf hier. Ik wil het kort houden. Wij steunen het amendement van het CDA. Wij wachten nog even de beantwoording van de wethouder af om te bepalen of wij ook meegaan met het amendement van de SP. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, zijn er anderen nog die willen spreken?

De heer **Bahlmann**: Dank u wel voorzitter, dank richting de ambtelijke organisatie en het college. Ons inziens had dit raadsvoorstel een hamerstuk mogen zijn. De grens voor de goedkeurende controleverklaring wordt verhoogd van € 50.000 naar € 100.000, een mooie ontwikkeling. Ook de toevoeging van de mogelijkheid voor een meerjarige subsidie kan op onze steun rekenen. Nu hoeft voor de subsidieaanvraag eenmalig een goedkeurende controleverklaring overlegd te worden. Uiteraard hebben wij nog de nodige vragen voor de wethouder. Welke risico's lopen wij als gemeente als het ingediende amendement verhogen verantwoording en verantwoordelijkheid van het CDA, D66 en PvdA aannemen? En in hoeverre is het wenselijk om het ingediende amendement publieke verantwoording voor publiek geld van de SP aan te nemen. Graag nemen wij uw

beantwoording mee in onze overwegingen om deze amendementen wel of niet te ondersteunen. Tot zover onze bijdrage, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, anderen nog? Niemand? Dan geef ik graag namens het college wethouder Molengraaf het woord.

Wethouder **Molengraaf**: Voorzitter, dank u wel en dank ook voor alle complimenten voor het stuk. Daar is heel hard aan gewerkt. Om u even mee terug te nemen naar de reden van de actualisatie, dat was enerzijds omdat wij zelf een collegeonderzoek hebben gedaan naar de subsidies en hoe dat werkt hier in Gorinchem. Een ratjetoe is misschien wat te oneerbiedig, maar er was wel heel veel verschillend en eigenlijk weinig overzicht. Het advies van de concerncontroller was om daarmee aan de slag te gaan. Datzelfde advies kregen wij van de accountant. Om het veel meer eenduidig te doen en veel meer controle daarop te hebben, vooral de koppeling van de subsidie en de beleidsdoelen. Dat was eigenlijk veel te onduidelijk. Eigenlijk konden wij ook niet goed controleren omdat niet duidelijk was waarop wij moesten afrekenen, om het zo maar te zeggen. In dit voorstel wordt dat denk ik veel beter gedaan.

Voorzitter, de keuze voor de bedragen is naar mijn idee een goede middenweg. Een evenwichtige keuze. Bij hoge subsidiebedragen zit er voldoende borging in dat wij goed kunnen controleren. De lasten worden bij middelgrote subsidies beperkt omdat wij veel meer sturen op meerjarige subsidies. Omdat wij een beoordelingsverklaring vragen, wat in de vorige subsidieverordening vanaf € 50.000 nog gewoon een controleverklaring was, gaat dat nu naar een beoordelingsverklaring, dus een lichtere toets. Partijen hoeven in wezen ook alleen maar over het subsidiebedrag de verantwoording te vragen van de accountant. Je hoeft dat niet over de hele jaarrekening te doen en daardoor kunnen de kosten voor de accountant ook lager blijven. Als je het over drie jaar moet doen, hoef je dat maar één keer te doen. En het sluit aan bij de praktijk van vergelijkbare gemeenten. Wij zitten dan als Gorinchem met de bedragen best nog aan de hoge kant. De grenzen zijn volgens mij voldoende evenwichtig afgewogen.

Ik vind het wel belangrijk, dat was ook een vraag van Gorcum Actief, welke risico's zitten er in dit amendement; ik heb de heer Van der Geest in de B&A horen zeggen het is eigenlijk zonde als maatschappelijk geld niet aan de doelen besteed kan worden, maar zoals wij zelf ook een accountant hebben (dat kost ook een hoop geld), die onze boeken controleert en ons ook adviezen geeft hoe wij beter kunnen administreren, controleren, preventief kunnen zorgen dat wij de dingen goed doen, zo moet u dit eigenlijk ook zien. Het feit dat wij vanaf € 50.000 verklaringen vragen werkt ook preventief. Dat maakt dat partijen ook zorgen dat hun boeken op orde zijn. Een accountant kan ook gewoon adviezen geven over hoe je dat goed kunt doen. Ik denk dat wij daarmee subsidianten helpen om dit goed te doen. Het voordeel is dat onze accountant ook op de accountantsverklaringen leunt die dan afgegeven worden. U weet dat wij zelf ook een grote taak hebben als het gaat om rechtmatigheid en dat die grens van 30% teruggaat naar 2% dus wij moeten daar echt scherp op zijn. Hoe hoger je de bedragen maakt waar geen controle op is, hoe meer risico je loopt dat je met je eigen rechtmatigheid in de problemen komt. Ik zou daarom het amendement van het CDA, PvdA en D66 echt willen ontraden. Het voordeel van een accountantsverklaring is ook dat er een onpartijdige derde tussen de gemeente en de subsidiant in staat die een oordeel velt over de financiën. Wij komen niet in discussie terecht. Er is gewoon een onafhankelijke derde partij. Ik denk dat dit de belangrijkste argumenten zijn om het amendement te ontraden.

Het amendement van de SP, er is denk ik relatief weinig meer werk voor organisaties nodig om die transparantie te betrachten. Ik ben het eigenlijk wel eens dat, ik geloof dat de heer De Pagter dat zei, organisaties dat eigenlijk zelf zouden moeten willen, verantwoording afleggen over publiek geld. Ik zie er geen bezwaar in, maar ben benieuwd hoe andere fracties die ik daar nu nog niet over gehoord heb erover denken. Ik wil het oordeel aan de raad laten, hoe u daarmee om wilt gaan.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik kijk even rond en neem aan dat er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie dat er instemmend wordt gereageerd. Ik ga allereerst naar de heer Van der Geest.

De heer **Van der Geest**: Dank voorzitter en ook dank voor de beantwoording van de wethouder. Wat de wethouder zegt kunnen wij op zich prima volgen, alleen wij durven wel een extra stap te zetten. Als wij kijken naar de onrechtmatigheid van de afgelopen jaren, ruim € 3 mln. en dat betrof vooral uitgaven van de gemeente zelf, zelfs de € 1,6 mln. externe inhuur die verkeerd werd gedaan. Het risico zat niet zo zeer in maatschappelijke partijen. Als je maatschappelijke partijen uit de stad die subsidie krijgen spreekt dan zijn zij zich er echt van bewust dat zij met gemeenschapsgeld bezig zijn en dat zij dat secuur moeten uitgeven. Wij durven die stap wel te zetten met elkaar om die grenzen op te hogen. Wij zullen het amendement van de SP alleen steunen als de grenzen omhoog gaan, want wij vinden dat dit eigenlijk weer een extra last is voor partijen die niet alleen bezig zijn om het geld en de doelen na te streven die zij hebben. Wij hebben partijen in dit land die nogal een punt maken van lastenverlichting en regeldruk verlichting voor ondernemers. Dat moeten wij ook zo voor maatschappelijke instellingen en partijen doen.

De **voorzitter**: De heer Van Houwelingen SP.

De heer **Van Houwelingen**: Laten wij niet kwartetten met amendementen, daar begin ik niet aan. Ik denk dat er een paar redenen zijn om het openbaar maken van de jaarrekening juist wel te doen. Het belangrijkste is wel de transparantie over besteding van publiek geld. Subsidies bestaan uit publiek geld want het wordt nu eenmaal door middel van belastingen aan de inwoners gevraagd. Een subsidie is ook geen recht, maar een vrijwillige bijdrage die wordt gegeven ten gunste van de inwoners en dan is het ook niet meer dan logisch dat niet alleen de gemeente maar ook de inwoners het recht zouden moeten hebben om te zien waar het geld aan uit is gegeven. Dat kan via het subsidieregister, maar ook het doel wat met de subsidie is bereikt zouden de inwoners moeten kunnen zien en dat gaat nu niet. Het openbaar maken van de jaarrekening of enkel met het subsidiebedrag, wat ik daarnet ook van de wethouder hoorde, vanaf € 50.000 maakt dat mogelijk. Om even een beeld te vormen, hier in Gorinchem moet een wethouder, een collegelid zich al verantwoorden bij de raad bij significante financiële afwijkingen zoals dat staat in de financiële verordening. Ik citeer even: "Dat het college tot € 60.000 mag uitgeven aan nieuwe projecten en beleid en daarover achteraf verantwoording aflegt in rapportages". Dus wij vinden € 60.000 al significant en dan wij vragen om een verantwoording. Dan is € 50.000 gewoon ook veel en daar mag best wat openheid over worden gevraagd om te weten waar die € 50.000, € 60.000 of € 70.000 (want het is tot een grens van € 100.000) voor wordt gebruikt.

Mevrouw **De Groot** bij interruptie: Voorzitter, ik ben nog wel benieuwd of de heer Van Houwelingen ook inwoners heeft gesproken die hier heel erg behoefte aan hebben.

De heer **Van Houwelingen**: Ik was voordat ik de raad in ging zelf één van die inwoners, maar laat ik niet het voorbeeld zijn. Nee, ik heb in de afgelopen weken geen inwoners gesproken, maar al zou het maar 1% zijn van die 40.000 die wij hier hebben (400 mensen die daar interesse in hebben) dan zou dat gewoon moeten kunnen. Het is publiek geld.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Tekir D66.

De heer **Tekir**: Voorzitter dank u wel, twee amendementen en de eerlijkheid gebied mij ook om te zeggen dat er parallellen zijn met de vorige discussie die wij voerden. Zeker als het gaat om het amendement welk bedragen wij hanteren om al of niet een controleverklaring dan wel een accountantsverklaring te vragen. Vertrouwen of controle. Wat ons betreft kunnen wij hier bij dit soort bedragen echt wel iets meer vertrouwen uitstralen richting onze partners. Het gaat om een verhoging van € 50.000 naar € 80.000 en van € 100.000 naar € 150.000 dat levert ons geen grote risico's op. Dit in het licht van een investering van € 8 mln. die wij vanavond bespraken.

Het tweede amendement van de SP, in principe zijn wij voor openbaarheid van informatie. Ook dat mag vanaf € 50.000 op het moment dat daar gemeenschapsgeld voor is besteed. Het lijkt mij geen substantiële lastenverhoging, die jaarrekeningen zijn er als het goed is al. Die moet je alleen ergens uploaden en beschikbaar te maken. Dat amendement willen wij graag steunen, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer De Pagter ChristenUnie/SGP.

De heer **De Pagter**: Dank u wel voorzitter, gezien het antwoord van de wethouder en wat ik zelf ook al aangaf, wanneer je met gesubsidieerd geld je activiteiten vormgeeft lijkt het mij goed om daar zelf open kaart over te spelen. Wij vinden als fractie een regel daarvoor in beleid iets te vergaand. Het zou vanuit de vereniging zelf gedaan moeten worden, of vanuit degene die de subsidie ontvangt om het zo te zeggen want het zijn niet altijd verenigingen. Wij zullen het amendement van de SP dus niet steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Veldheer VVD.

Mevrouw **Veldheer**: Dank u wel voorzitter, wij sluiten ons eigenlijk aan bij de vorige spreker, waarbij wij in de tweede termijn toch nog even antwoord verwachten van de wethouder op mijn vraag. Wij hebben nagedacht over die verruiming van het subsidieplafond, hoeveel aanvragers hadden daar voor- of nadeel van.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Boutachkourt.

De heer **Boutachkourt**: Sorry voorzitter, ik was even de VVD aan het overhalen om de motie van het CDA steunen, wellicht dat het heeft geholpen. Wij zijn kritisch op het overvragen van onze partners. Wij kiezen daarom ook voor minder regels en meer ruimte voor onze partners. Dat betekent dat wij voor het amendement van het CDA stemmen en tegen het amendement van de SP.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Bahlmann Gorcum Actief.

De heer **Bahlmann**: Dank u wel voorzitter, dank richting de wethouder voor de beantwoording. Een risico op rechtmatigheid indien de grens wordt verhoogd gaf de wethouder aan dus dit amendement steunen wij niet. Onze partij is ook tegen te veel regeldruk, dus het amendement van de SP steunen wij ook niet.

De **voorzitter**: Dank u wel, de heer Van Veen Stadsbelang.

De heer **Van Veen**: Dank u wel voorzitter, wij zullen tegen het amendement van het CDA stemmen. Wij gaan mee met hetgeen wat de wethouder ons vertelde. Een beoordelingsverklaring bij een subsidie van € 50.000 is een prima voorwaarde. Wat betreft het amendement van de SP, wij zijn hier op tegen. Wij vinden het geen toegevoegde waarde hebben. Ik vind überhaupt plaatsing van deze gegevens bedenkelijk, maar € 100.000 daar kan ik mij enigszins in vinden. Ik vind het argument transparant voor de inwoners onvoldoende. Deze gegevens moeten beschikbaar zijn voor de subsidieverstrekker en die velt daar een oordeel over. Dat is al transparant genoeg. Ik heb alle vertrouwen in de ambtelijke organisatie die hiermee belast is. Tevens vind ik ook dat je een website niet moet vertroebelen met financiële gegevens. Mensen kunnen de cijfers verkeerd interpreteren en dat moet je niet willen. Vrijwilligers worden extra belast om dit up-to-date te houden. Ik vind het betuttelend, dank u wel.

De heer **Van Houwelingen** bij interruptie: Voorzitter, op dit moment gelden deze regels al, om even een beeld te vormen. Bij € 50.000 is nu een controlerende accountantsverklaring nodig en daar is de

aanvullende voorwaarde nu al openheid. Voor de verenigingen verandert er op dit moment niets. Dat het even op die manier duidelijk is. U zegt de openheid et cetera, het is al open.

De heer **Van Veen**: Nee, maar ik vind het überhaupt betutteling om gegevens op websites te plaatsen. Ik ben er bij voorbaat al op tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw De Groot PvdA.

Mevrouw **De Groot**: Voorzitter, het amendement van het CDA dienen wij mede in. Over het amendement van de SP, ik moet heel eerlijk zeggen dat wij het een beetje een ingewikkelde vinden. Aan de ene kant willen wij transparantie, aan de andere kant vraag ik mij oprecht af hoeveel inwoners zo betrokken zijn dat zij de jaarplannen gaan lezen. En ik vraag mij ook af als inwoners contact opnemen met de organisaties en hen misschien heel lief een briefje sturen of organisaties dan weigeren om dat te delen. Het is een grote administratieve handeling die partijen weer moeten maken en dat vinden wij toch ...

De heer **Van Houwelingen** bij interruptie: Ik heb een vraag, wat de extra administratieve handeling zou moeten zijn op het moment dat de jaarrekening al gemaakt moet worden. Het is dan lijkt mij een PDF maken en deze op de website zetten. Dat is de enige handeling die gedaan moet worden.

Mevrouw **De Groot**: Nou voorzitter, het gaat er ook om dat wij al heel veel vragen. Zij moeten een verklaring overleggen en dan vervolgens moeten ze ook nog het jaarplan op hun site plaatsen of waar dan ook. Het zijn wel allemaal extra handelen die wij vragen van onze partners. Wij vragen ons echt af of dit wel nodig is. Wij zullen tegen het amendement stemmen.

De **voorzitter**: Anderen nog het woord? Dat is niet het geval, dan kijk ik naar wethouder Molengraaf namens het college.

Wethouder **Molengraaf**: Voorzitter, excuses dat ik de vraag van de VVD niet gelijk beantwoord heb. Ik had het onderstreept maar ben het gewoon vergeten. Nu valt 79% van de totale subsidie die wij geven onder het verzwaarde regime (beoordelingsverklaring of controleverklaring). 11 partijen moeten een beoordelingsverklaring geven, 8 partijen en controleverklaring. Met de in het amendement genoemde grenzen wordt 68% van het subsidiebedrag onder een verzwaard regime geschaard waarvan 5 partijen een beoordelingsverklaring moeten aanleveren en 6 een controleverklaring. Dat is dus 5 ten opzichte van 11 en 6 ten opzichte van 8.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan denk ik dat wij overgaan naar het stemmen. Wij hebben twee amendementen en wij hebben een raadsvoorstel.

Stemming amendement A01: Verhogen verantwoording en verantwoordelijkheid

De **voorzitter**: Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Plus is voor, min is tegen.

Voor stemmen de fracties van: Democraten Gorinchem, PvdA, D66 en CDA.

Tegen stemmen de fracties van: Stadsbelang, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief en SP.

Dit houdt in dat amendement A01 is verworpen met 9 stemmen voor en 14 stemmen tegen.

Stemming amendement A02: Publieke verantwoording voor publiek geld

De **voorzitter**: Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Dan open ik de stemming. Plus is voor, min is tegen.

Voor stemmen de fracties van: D66 en SP.

Tegen stemmen de fracties van: Stadsbelang, Democraten Gorinchem, PvdA, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief en SP.

Dit houdt in dat amendement A02 is verworpen met 4 stemmen voor en 19 stemmen tegen.

De **voorzitter**: Wij gaan over naar het raadsvoorstel. Wenst iemand hier een stemverklaring over af te leggen?

Stemverklaring de heer **Van Houwelingen**: Ondanks dat ons amendement het niet heeft gehaald, ik gaf in mij betoog al aan dat het een goed voorstel is. Het had nog beter kunnen zijn, maar wij zullen voor stemmen.

Stemverklaring de heer **Van der Geest**: In dezelfde lijn maar dan met een ander amendement.

Stemverklaring mevrouw **De Groot**: Hier geldt hetzelfde als wat de heer Van der Geest zei.

De **voorzitter**: Anderen nog? Dat is niet het geval. Ik breng het raadsvoorstel in stemming. De stemming is gesloten.

Stemming raadsvoorstel

Voor stemmen de fracties van: Stadsbelang, Democraten Gorinchem, PvdA, VVD, ChristenUnie/SGP, Gorcum Actief, D66, CDA en SP.

Tegen stemmen de fracties van: geen.

Dit houdt in dat raadsvoorstel unaniem is aangenomen met 23 stemmen voor.

De **voorzitter**: Kijk het is dan toch wel heel mooi om zo het jaar af te sluiten, in unanimitéit. Maar wij hebben nog één agendapunt te gaan.

8. Begrotingswijzigingen:

8a. Overzicht begrotingswijzigingen december

De **voorzitter**: Ik denk dat dit agendapunt ook unaniem zal zijn want het is een hamerstuk. De maandwijziging van de raad van 16 december om de financiële consequenties van de voorstellen, voor zover aangenomen natuurlijk, te verwerken. Ik neem aan dat u daarmee in kunt stemmen. Dat is het geval.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag:

Geen.

10. Sluiting

De **voorzitter**: Dan zijn wij hiermee gekomen aan het einde van deze raadsvergadering. Ik wens u allen vanaf deze plek, hoewel wij elkaar nog zullen zien denk ik komende vrijdag, fijne feestdagen en een veilige jaarwisseling. Graag tot ziens op onze nieuwjaarsreceptie (en over u heen zeg ik dat natuurlijk ook tegen al diegenen thuis) op 7 januari. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad, gehouden op 29 januari 2026.

De griffier

De voorzitter

J.M. Janssen

R.W.J. Melissant-Briene

Besluitenlijst raadsvergadering 16 december 2025

Besluiten

Ingekomen stukken, conform voorstel

Vaststellen agenda, conform voorstel

Vragenuurtje, informatie vanuit het college:

Wethouder Molengraaf: behalen opgave huisvesting statushouders

6. Hamerstukken → conform voorstel

6a. Rekenkameronderzoek doorstroming woningvoorraad

6b. Belasting- en heffingsverordeningen 2026

7. Besprekstukken:

7a. Cultuurhuis De Nieuwe Doelen

Motie M01 Sluitende exploitatie voor een kansrijke start van het cultuurhuis → aangenomen met 18 stemmen voor en 5 stemmen tegen

Motie M02 Reality check Cultuurhuis → verworpen met 7 stemmen voor en 16 stemmen tegen

Motie M03 Open coulissen eerlijk speelveld → verworpen met 7 stemmen voor en 16 stemmen tegen

Raadsvoorstel → aangenomen 18 stemmen voor 5 stemmen tegen

7b. Actualisatie Subsidieverordening

Amendement A01 → verworpen met 9 stemmen voor en 14 stemmen tegen

Amendement A02 → verworpen met 4 stemmen voor en 19 stemmen tegen

Raadsvoorstel → unaniem aangenomen, 23 stemmen voor

8. Begrotingswijzigingen → conform voorstel

8a. Overzicht begrotingswijzigingen december 2025

9. Eventuele moties vreemd aan de orde van de dag → geen

Toezeggingen:

Wethouder Polatli, agendapunt 7a. Cultuurhuis De Nieuwe Doelen:

- In de governance wordt gesproken over amateurgezelschappen, terugkoppeling verzorgen of deze formulering aangepast moet worden.

Sluiting vergadering 22.00 uur.